

ΑΠΟΦΑΣΗ ΑΡΙΘ. 683/2019*

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

ΣΕ ΤΜΗΜΑ

Συνεδρίασε στην Αίθουσα Συνεδριάσεων του 1ου ορόφου του κτηρίου των γραφείων της, επί της οδού Κότσικα 1Α, Αθήνα, την 6η Μαΐου 2019, ημέρα Δευτέρα και ώρα 12:30, με την εξής σύνθεση:

Πρόεδρος: Βασιλική Θάνου-Χριστοφίλου
Μέλη: Νικόλαος Ζευγώλης (Εισηγητής)
Ιωάννης Παύλοβιτς και
Σωτήριος Καρκαλάκος

Γραμματέας: Ηλιάνα Κούτρα

Θέμα της συνεδρίασης: Λήψη απόφασης επί της γνωστοποίησης συγκέντρωσης, σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του Ν. 3959/2011 που αφορά στην απόκτηση 50% επί του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.», από την εταιρία με την επωνυμία «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε.» κατά 1% (επιπλέον του 50% που ήδη κατέχει) και από την εταιρία με την επωνυμία «FIVEDUNES LIMITED» κατά 49%.

Πριν την έναρξη της συζητήσεως, ο Πρόεδρος της Επιτροπής όρισε Γραμματέα της υπόθεσης την υπάλληλο, Ηλιάνα Κούτρα, με αναπληρώτρια την Ευαγγελία Ρουμπή.

Στην αρχή της συζήτησης, η Πρόεδρος έδωσε το λόγο στον Εισηγητή της υπόθεσης, Νικόλαο Ζευγώλη, ο οποίος ανέπτυξε συνοπτικά την υπ' αριθμ. πρωτ. οικ. 3102/2.5.2019 γραπτή Εισήγηση επί της κρινόμενης υπόθεσης και πρότεινε, για τους λόγους που αναφέρονται αναλυτικά στην Εισήγηση, να εγκριθεί η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση.

Με την ολοκλήρωση της ανάπτυξης της εισήγησης, το Τμήμα της Επιτροπής, προχώρησε σε διάσκεψη επί της ως άνω υπόθεσης με τη συμμετοχή του Εισηγητή της υπόθεσης, Νικολάου Ζευγώλη, ο οποίος δεν έλαβε μέρος στην ψηφοφορία και αφού έλαβε υπόψη την έκθεση του αρμόδιου Εισηγητή, όλα τα στοιχεία του φακέλου της ανωτέρω υπόθεσης, τις απόψεις των μελών και το ισχύον νομικό πλαίσιο,

* * Η παρούσα απόφαση εκδίδεται σε δύο επιπλέον εκδόσεις με τα διακριτικά: 1) Έκδοση για τη γνωστοποιούσα εταιρία και 2) Έκδοση για το ΦΕΚ. Στη γνωστοποιούσα εταιρία θα επιδοθεί η απόρρητη έκδοση. Από την παραπάνω έκδοση έχουν αφαιρεθεί τα απόρρητα επιχειρηματικά στοιχεία (όπου η ένδειξη [...]) τα οποία δεν θα πρέπει να περιέλθουν σε γνώση του αντίστοιχου αποδέκτη της έκδοσης, σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 3959/2011 (ΦΕΚ 93 Α'/20.4.2011), όπως ισχύει, και τον Κανονισμό Λειτουργίας και Διαχείρισης της Επιτροπής Ανταγωνισμού (ΦΕΚ 54 Β'/16.1.2013). Όπου ήταν δυνατό τα στοιχεία που παραλείφθηκαν αντικαταστάθηκαν με ενδεικτικά ποσά και αριθμούς ή με γενικές περιγραφές (εντός [...]).

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΩΣ ΕΞΗΣ

Α. Η ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΘΕΙΣΑ ΠΡΑΞΗ

Α.1 ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

1. Με το υπ' αριθ. πρωτ. 1950/14.3.2019 έντυπο συνοπτικής γνωστοποίησης (εφεξής και «Γνωστοποίηση»), η εταιρία με την επωνυμία «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε.»¹ (εφεξής και «ΤΕΜΕΣ» ή «Γνωστοποιούσα») γνωστοποίησε στην Επιτροπή Ανταγωνισμού (εφεξής και «ΕΑ»), σύμφωνα με τα άρθρα 5 έως 10 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύουν, την απόκτηση του 50% του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας με την επωνυμία «ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.»² (εφεξής και «ΙΟΝΙΚΗ»), από την ίδια κατά 1% (επιπλέον του 50% που ήδη κατέχει) και από την εταιρία επενδύσεων με την επωνυμία «FIVEDUNES LIMITED»³ (εφεξής και «FIVEDUNES») κατά 49%, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην από 14.2.2019 Σύμβαση Αγοραπωλησίας Μετοχών (εφεξής «Σύμβαση»⁴ μεταξύ αφενός της πωλήτριας εταιρίας «D HOSPITALITY B.V.» εφεξής και «D HOSPITALITY» και αφετέρου των ΤΕΜΕΣ και FIVEDUNES)⁵.
2. Εν προκειμένω, σύμφωνα με την παρούσα Γνωστοποίηση, η συναλλαγή θα οδηγήσει σε απόκτηση **αποκλειστικού ελέγχου** επί της «ΙΟΝΙΚΗ» από την ΤΕΜΕΣ, ο οποίος προκύπτει από την απόκτηση εκ μέρους της ΤΕΜΕΣ του πλειοψηφικού μέρους επί του μετοχικού κεφαλαίου της «ΙΟΝΙΚΗ» (51%) αλλά και από τις προβλέψεις του από [...] εγγράφου Βασικών Όρων της συμφωνίας μεταξύ της ΤΕΜΕΣ και της FIVEDUNES⁶. Διευκρινίζεται ότι πριν την ολοκλήρωση της υπό κρίση πράξης ο έλεγχος επί της «ΙΟΝΙΚΗ» είναι κοινός και ασκείται από την εταιρία ΤΕΜΕΣ, η οποία είναι μέτοχος με ποσοστό συμμετοχής 50% του μετοχικού κεφαλαίου της

¹ Με διακριτικό τίτλο «Τ.Ε.ΜΕΣ Α.Ε.»

(βλ. στοιχεία Γ.Ε.ΜΗ. <https://www.businessregistry.gr/publicity/show/122431301000>).

² Βλ. στοιχεία Γ.Ε.ΜΗ. <https://www.businessregistry.gr/publicity/show/241601000>.

³ Πρόκειται για εταιρία περιορισμένης ευθύνης η οποία συστάθηκε στην Κύπρο τον [...] (βλ. Σχετικό 5).

⁴ Βλ. Σχετ. 1 της Γνωστοποίησης.

⁵ Προς διευκόλυνση και απόκτηση ολοκληρωμένης εικόνας της υπό κρίση συγκέντρωσης αναφέρονται τα ακόλουθα: (α) Δυνάμει της απόφασης ΕΑ 633/2016 εγκρίθηκε ομόφωνα η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση με ημερομηνία 25.10.2016, η οποία αφορούσε τη μεταβίβαση από την «Alpha Τράπεζα Ανώνυμος Εταιρεία» μετοχών που αντιστοιχούσαν σε ποσοστό συμμετοχής κατά προσέγγιση 97,27% του μετοχικού κεφαλαίου της «ΙΟΝΙΚΗ» προς τη νεοσυσταθείσα τότε εταιρία «HOME HOLDINGS ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» (εφεξής και «Home Holdings»), μέτοχοι της οποίας ήταν, κατά τον ως άνω χρόνο, κατά ποσοστό 50% έκαστη, η ΤΕΜΕΣ και η Ολλανδική εταιρία «D-Marine Investments Holding B.V.» (εφεξής και «D-Marine»), (β) Η Home Holdings στη συνέχεια απέκτησε και τις υπόλοιπες μετοχές της «ΙΟΝΙΚΗ» (100%), αρχικά μέσω υποχρεωτικής δημόσιας πρότασης και εν συνεχεία άσκησης δικαιώματος εξαγοράς (squeeze-out) και, ακολούθως, αποφάσισε τη διαγραφή των μετοχών της «ΙΟΝΙΚΗ» από το Χρηματιστήριο Αθηνών, (γ) Κατόπιν, η D-Marine προέβη σε αλλαγή της επωνυμίας της σε «D Hospitality B.V.», (δ) Στη συνέχεια (15.5.2018) η ΙΟΝΙΚΗ συγχωνεύθηκε με την Home Holdings απορροφώντας την τελευταία, οπότε οι ΤΕΜΕΣ και D-Hospitality κατέστησαν μοναδικοί μέτοχοι της «ΙΟΝΙΚΗ» σε ποσοστό 50% η καθεμία, κατέχοντας η καθεμία [...] μετοχές ονομαστικής αξίας [...] € έκαστη (βλ. σελ. 2 της Γνωστοποίησης).

⁶ Βλ. σελ. 4, σκ. 10 και Σχετ. 2 της Γνωστοποίησης.

«ΙΟΝΙΚΗ», και την πωλήτρια ολλανδική εταιρία D HOSPITALITY, η οποία κατέχει το υπόλοιπο 50%⁷.

3. Η TEMES είναι προεχόντως ξενοδοχειακή επιχείρηση και φορέας διαχείρισης της Περιοχής Ολοκληρωμένης Τουριστικής Ανάπτυξης (Π.Ο.Τ.Α.) Μεσσηνίας (ευρύτερα γνωστή ως «Costa Navarino»), όπου λειτουργεί επί του παρόντος (ατομικά και από κοινού) δύο ξενοδοχεία πέντε αστέρων, δύο γήπεδα γκολφ και λοιπές τουριστικές εγκαταστάσεις. Επιπλέον, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, η TEMES είναι επί του παρόντος μέτοχος με ποσοστό συμμετοχής 50% στο μετοχικό κεφάλαιο της «ΙΟΝΙΚΗ», ιδιοκτήτριας του Ξενοδοχείου «HILTON ΑΘΗΝΩΝ»⁸.
4. Η FIVEDUNES είναι εταιρία με κύριο αντικείμενό της τη διεξαγωγή των εργασιών εταιρίας επενδύσεων και η προς τούτο απόκτηση μετοχών και περιουσιακών στοιχείων εν γένει.
5. Η «ΙΟΝΙΚΗ» είναι ανώνυμη ξενοδοχειακή εταιρία και ιδιοκτήτρια του Ξενοδοχείου «HILTON ΑΘΗΝΩΝ».
6. Η TEMES θεωρεί ότι η αύξηση της μετοχικής συμμετοχής της στην «ΙΟΝΙΚΗ» και η απόκτηση του αποκλειστικού ελέγχου επ' αυτής θα της επιτρέψει να ενοποιεί πλέον τα αποτελέσματα της «ΙΟΝΙΚΗ» στις οικονομικές της καταστάσεις και να εκμεταλλευτεί πλήρως τις πιθανές συνέργειες με τις επιχειρήσεις της στη Μεσσηνία. Συγχρόνως, το γνωστοποιούν μέρος θεωρεί ότι η συνεχιζόμενη επένδυσή της στην «ΙΟΝΙΚΗ» θα έχει οφέλη και για το καταναλωτικό κοινό, δεδομένου ότι προτίθεται να προβεί σε αναβάθμιση των παρεχόμενων υπηρεσιών του Ξενοδοχείου «HILTON ΑΘΗΝΩΝ» της «ΙΟΝΙΚΗ»⁹.

A.2 Η ΣΥΜΒΑΣΗ

A.2.1 Αντικείμενο συναλλαγής

7. Σύμφωνα με τη Σύμβαση¹⁰ η D HOSPITALITY συμφωνεί να πωλήσει τις [...] μετοχές¹¹ που κατέχει επί της «ΙΟΝΙΚΗ», και οι εταιρίες TEMES και FIVEDUNES συμφωνούν να αγοράσουν το σύνολο των ως άνω μετοχών [...]¹². Η D HOSPITALITY θα μεταβιβάσει το νομικό και ουσιαστικό τίτλο επί των μετοχών [...],[...]¹³, [...]»¹⁴, σε κάθε περίπτωση, με την επιφύλαξη των όρων της παρούσας Σύμβασης, ως ακολούθως:
 - (α) [...] μετοχές προς την TEMES, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 1% του μετοχικού κεφαλαίου της «ΙΟΝΙΚΗ» και
 - (β) [...] μετοχές προς την FIVEDUNES, οι οποίες αντιπροσωπεύουν ποσοστό 49% του μετοχικού κεφαλαίου της «ΙΟΝΙΚΗ».
8. Ούτε η D HOSPITALITY ούτε οι TEMES και FIVEDUNES [...]

⁷ Βλ. απόφαση ΕΑ 633/2016 (1331/Β'/20.4.2017).

⁸ Βλ. σελ. 3 της Γνωστοποίησης.

⁹ Βλ. σελ. 7 της Γνωστοποίησης.

¹⁰ Βλ. συγκεκριμένα άρθρο 2 της Σύμβασης, σελ. 9.

¹¹ Ονομαστικής αξίας € [...].

¹² Ο όρος [...] - βλ. σελ. 4 της Σύμβασης.

¹³ Ως [...]» ορίζεται στη σύμβαση [...].

¹⁴ Ως [...] ορίζεται το [...]. Ως [...] ορίζεται το [...] - βλ. σελ. 4 της Σύμβασης.

A.2.2 Οικονομικοί όροι

9. Σύμφωνα με το άρθρο 3 της Σύμβασης¹⁵, το συνολικό τίμημα για τις ως άνω μετοχές ανέρχεται σε € [...]. Συγκεκριμένα, κατά την ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας των μετοχών, η TEMES θα καταβάλει στην D HOSPITALITY € [...] και η FIVEDUNES € [...]¹⁶.

A.2.3 Αιρέσεις

10. Σύμφωνα με τους όρους 4.1 - 4.6 της Σύμβασης η ολοκλήρωση της αγοραπωλησίας των μετοχών της «ΙΟΝΙΚΗ» από την D HOSPITALITY τελεί υπό τις ακόλουθες αναβλητικές αιρέσεις, οι οποίες θα πρέπει να έχουν πληρωθεί ως τις [...] (καταληκτική ημερομηνία)¹⁷:

α) Έγκριση από [...]

β) Έγκριση εκ μέρους [...]¹⁸[...].

γ) Τροποποίηση της [...].

11. Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση¹⁹, η D HOSPITALITY υποχρεούται να [...], ώστε να διασφαλιστεί, κατά το βαθμό που είναι ευλόγως δυνατό και νομίμως εφικτό, ότι [...] και [...], στην οποία έχει ανατεθεί με σύμβαση [...], [...] ^{21,22}.
12. Μέχρι την πλήρωση των ως άνω αιρέσεων και την ολοκλήρωση της συναλλαγής [...] και κατ' επέκταση [...], ενώ [...] ²³.
13. Εφόσον πληρωθούν οι ως άνω αναβλητικές αιρέσεις μέχρι την καταληκτική ημερομηνία της [...], τα μέρη θα προχωρήσουν στην υλοποίηση της εν λόγω Σύμβασης με την πώληση από την D HOSPITALITY [...] μετοχών προς την TEMES (ήτοι 1% του μετοχικού κεφαλαίου της «ΙΟΝΙΚΗ») και [...] μετοχών προς την FIVEDUNES (ήτοι 49% του μετοχικού κεφαλαίου της «ΙΟΝΙΚΗ») ²⁴. Ως εκ τούτου, η σκοπούμενη συναλλαγή θα οδηγήσει, ιδίως βάσει των προβλέψεων του από [...] εγγράφου Βασικών Όρων («term sheet»), σε μεταβολή του ελέγχου της «ΙΟΝΙΚΗ», ήτοι από τον από κοινού έλεγχο που ασκούν οι εταιρίες TEMES και D HOSPITALITY, σε αποκλειστικό έλεγχο της «ΙΟΝΙΚΗ» από την TEMES.

¹⁵ Βλ. και σελ. 12 της Γνωστοποίησης και σελ. 7 της Σύμβασης.

¹⁶ Στο άρθρο 3.1 της Σύμβασης αναφέρεται ότι οι υποχρεώσεις των TEMES και FIVEDUNES θα [...]. Περαιτέρω, σύμφωνα με τη Σύμβαση (βλ. σελ. 7) και τη Γνωστοποίηση (βλ. σελ. 4), το τίμημα για την TEMES είναι € [...] και για την FIVEDUNES είναι € [...]. Το τίμημα θα καλυφθεί [...]. Τέλος, με βάση τους όρους 4.7 και 3.2 της Σύμβασης, μετά την ολοκλήρωση της συναλλαγής, [...]. Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τη Σύμβαση σε περίπτωση που η [...] (βλ. παρ. 3.2 και 4.7 και σελ. 4 και 7 της Σύμβασης Αγοραπωλησίας Μετοχών).

¹⁷ Βλ. σελ. 3 της Γνωστοποίησης και σελ. 9-10 της Σύμβασης (Σχετ. 1). Σύμφωνα με τον όρο 4.2 της Σύμβασης οι αγοραστές, [...].

¹⁸ [...].

¹⁹ Βλ. σελ. 4, η οποία παραπέμπει στον όρο 5 της Σύμβασης.

²⁰ Ως [...]» ορίζεται η [...], με συνέπεια από κάθε ουσιώδη άποψη (συμπεριλαμβανομένης της φύσης και του εύρους) κατά τη διάρκεια των [...] αμέσως πριν την ημερομηνία της Σύμβασης (βλ. σελ. 6 Σύμβασης).

²¹ Στον όρο 5.1 της Σύμβασης προβλέπεται περαιτέρω [...].

²² Η σχετική διάταξη, κατά τα αναφερόμενα στη Γνωστοποίηση, αποσκοπεί στην προστασία ευλόγων επιχειρηματικών συμφερόντων της TEMES και της FIVEDUNES μέχρι τη χορήγηση της έγκρισης της ΕΑ και την ολοκλήρωση της συναλλαγής.

²³ Βλ. σελ. 3 της Γνωστοποίησης.

²⁴ Βλ. σελ. 9 της Συμφωνίας και σελ. 4 της Γνωστοποίησης.

B. ΤΑ ΜΕΡΗ

14. Για τις ανάγκες εξέτασης της υπό κρίση πράξης, ως συμμετέχοντα μέρη λογίζονται αφενός η TEMES και αφετέρου η «ΙΟΝΙΚΗ», ενώ κρίνεται αναγκαία και η αναφορά στη δεύτερη αγοράστρια εταιρία FIVEDUNES.

B.1 TEMES (Γνωστοποιούσα)

15. Η TEMES είναι ανώνυμη ξενοδοχειακή εταιρία με έδρα την Ελλάδα (Δήμος Π. Φαλήρου Αττικής), η οποία συστάθηκε στις 13.10.1997²⁵.

B.1.1 Αντικείμενο εργασιών και καταστατικός σκοπός TEMES

16. Ο Όμιλος της TEMES, δραστηριοποιείται στον τομέα επενδύσεων, ανάπτυξης και λειτουργίας στους τομείς της πολυτελούς φιλοξενίας και αναψυχής και δευτερεύουσας κατοικίας στην Ελλάδα. Πιο συγκεκριμένα, η επιχειρηματική του δραστηριότητα περιλαμβάνει κυρίως²⁶:

α) τη λειτουργία στην περιοχή της Μεσσηνίας:

- δύο ολοκληρωμένων ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων πέντε αστέρων (5*) με τις επωνυμίες «*THE WESTIN RESORT, COSTA NAVARINO*» και «*THE ROMANOS, A LUXURY COLLECTION RESORT, COSTA NAVARINO*»²⁷. Οι εν λόγω εγκαταστάσεις ανήκουν στο ολοκληρωμένο θέρετρο «*NAVARINO DUNES*»²⁸.
- δύο γηπέδων γκολφ με τις επωνυμίες «*THE DUNES COURSE*»²⁹ και «*THE BAY COURSE*»³⁰,
- του συνεδριακού κέντρου «*HOUSE OF EVENTS*»,

²⁵ Σκοποί βάσει του επισυναφθέντος στη Γνωστοποίηση (Σχετ. 21) καταστατικού της μεταξύ άλλων είναι:

α. Η οργάνωση, λειτουργία και εκμετάλλευση περιοχών ολοκληρωμένης τουριστικής ανάπτυξης «Π.Ο.Τ.Α.» σύμφωνα με τα όσα προβλέπονται από τις σχετικές διατάξεις του Ν. 1892/1990 και ειδικότερα: η σύσταση, οργάνωση και εκμετάλλευση των «ΠΟΤΑ» που θα δημιουργηθούν στη Μεσσηνία.

β. Η ίδρυση, αγορά, μίσθωση και εκμετάλλευση ξενοδοχειακών και λοιπών τουριστικών επιχειρήσεων οποιασδήποτε μορφής, Γηπέδων Γκολφ, Συνεδριακών Κέντρων, Κέντρων θαλασσοθεραπείας και άλλων ειδικών μορφών τουρισμού αναψυχής και αθλητισμού.

γ. Η κατασκευή προς πώληση, μίσθωση (απλή ή χρονομεριστική) και γενικά η εκμετάλλευση παραθεριστικών κατοικιών ως και η αγορά, πώληση ή εκμίσθωση οικοπέδων για την δημιουργία και εγκατάσταση σε αυτά παραθεριστικών κατοικιών ή άλλων τουριστικών εκμεταλλεύσεων.

²⁶ Βλ. σελ. 2-3 Οικονομικών Καταστάσεων TEMES έτους 2017 (Σχετ. 10) και σελ. 3 της Γνωστοποίησης. Η TEMES συμμετέχει επίσης με ποσοστό [...]. Σημειώνεται ότι η συμμετοχή στην εν λόγω εταιρία αποκτήθηκε εντός του [...] (βλ. σελ. 18 της Γνωστοποίησης).

²⁷ Αναφορικά με την κατηγοριοποίηση των ξενοδοχειακών μονάδων βλ. ιστοσελίδα ξενοδοχειακού επιμελητηρίου Ελλάδος <<http://www.grhotels.gr>>.

²⁸ Ο Όμιλος έχει αρχίσει να αναπτύσσει πέντε ολοκληρωμένα θέρετρα, αποτελούμενα από τα «*NAVARINO DUNES*», «*NAVARINO BAY*», «*NAVARINO WATERFRONT*», «*NAVARINO HILLS*», «*NAVARINO BLUE*». Η ιδέα των ολοκληρωμένων θερέτρων συνδυάζει τρία βασικά στοιχεία: (α) φιλοξενία και αναψυχή, (β) γήπεδα γκολφ επωνύμων σχεδιαστών και (γ) πωλήσεις τουριστικών-παραθεριστικών κατοικιών. Το 2017 έγινε η επίσημη έναρξη της επιχειρηματικής δραστηριότητας πώλησης κατοικιών (επενδυτικών ακινήτων) και ο Όμιλος πρόβη σε πωλήσεις οικοπέδων αξίας περίπου 16 εκατ. ευρώ.

²⁹ Ανήκει στο ολοκληρωμένο θέρετρο «*NAVARINO DUNES*».

³⁰ Ανήκει στο ολοκληρωμένο θέρετρο «*NAVARINO BAY*».

- του κέντρου θαλασσοθεραπείας «ANAZOE-SPA»
- και λοιπών τουριστικών εγκαταστάσεων και δραστηριοτήτων, όπως η πώληση προϊόντων διατροφής και αναμνηστικών μέσω της εταιρίας «GREKA ICONS».

β) τον από κοινού έλεγχο με την Ολλανδική εταιρία D HOSPITALITY της ξενοδοχειακής εταιρίας «ΙΟΝΙΚΗ» η οποία είναι ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου «HILTON ΑΘΗΝΩΝ».

γ) την ανάπτυξη του αποθέματος γης του Ομίλου που βρίσκεται στην περιοχή της Μεσσηνίας

δ) την εξαγορά και ανάπτυξη νέων περιουσιακών στοιχείων φιλοξενίας και αναψυχής, είτε από την ίδια είτε σε συνεργασία με τρίτους.

B.1.2 Μετοχική Σύνθεση και Διοικητικό Συμβούλιο TEMES

17. Το μετοχικό κεφάλαιο της TEMES διαιρείται σε [...] ονομαστικές μετοχές οι οποίες αντιστοιχούν στους ακόλουθους επτά μετόχους³¹:

Πίνακας 1 : Μετοχική σύνθεση της TEMES

Μέτοχοι	Πλήθος μετοχών	Ποσοστό (%)
Αχιλλέας Β. Κωνσταντακόπουλος	[...]	[...]
Κωνσταντίνος Β. Κωνσταντακόπουλος	[...]	[...]
Χρήστος Β. Κωνσταντακόπουλος	[...]	[...]
FIVEDUNES ³²	[...]	[...]
[...] ³³	[...]	[...]
[...] ³⁴	[...]	[...]
[...] ³⁵	[...]	[...]
Σύνολο	[...]	100%

18. Βάσει του άρθρου 19 του καταστατικού της, η εταιρία διοικείται από ΔΣ που αποτελείται από τρεις μέχρι δεκαπέντε (15) συμβούλους, με πενταετή θητεία, οι οποίοι εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων. Σύμφωνα με το άρθρο 24 του καταστατικού της, «[οι] αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των συμβούλων που είναι παρόντες και εκείνων που αντιπροσωπεύονται»³⁶. Το παρόν Δ.Σ. απεικονίζεται στον ακόλουθο πίνακα³⁷:

³¹ Βλ. Τμήμα 1 (σελ. 3) και Σχετικό 22 της Γνωστοποίησης.

³² Το ποσοστό [...] % της FIVEDUNES αντιστοιχεί σε ποσοστό [...] % επί των δικαιωμάτων ψήφου της εταιρίας χωρίς δικαιώματα ελέγχου (βλ. σελ. 20 της Γνωστοποίησης και 2378/1.4.2019 απαντητική επιστολή της Γνωστοποιούσας). Η Γνωστοποίηση επίσης παραπέμπει στην [...], με την οποία διαπιστώθηκε ότι η [...], που αφορούσε στην [...].

³³ Σύμφωνα με το Σχετικό 22 της Γνωστοποίησης η εν λόγω εταιρία έχει έδρα την [...].

³⁴ Σύμφωνα με το Σχετικό 22 της Γνωστοποίησης η εν λόγω εταιρία έχει έδρα την [...].

³⁵ Σύμφωνα με το Σχετικό 22 της Γνωστοποίησης η εν λόγω εταιρία έχει έδρα την [...].

³⁶ Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 24 του Καταστατικού «[το] Διοικητικό Συμβούλιο βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει έγκυρα, όταν παρευρίσκονται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το σύνολο των συμβούλων. Σε περίπτωση μη επίτευξης της απαρτίας αυτής, το Διοικητικό Συμβούλιο συνέρχεται σε επαναληπτική συνεδρίαση την ίδια ώρα την αμέσως επόμενη εργάσιμη ημέρα, χωρίς πρόσκληση, οπότε το Διοικητικό Συμβούλιο θα βρίσκεται σε απαρτία και θα συνεδριάζει έγκυρα όταν παρευρίσκεται ή αντιπροσωπεύεται σε αυτό η πλειοψηφία των συμβούλων, μη λαμβανομένων υπόψη τυχόν κλασματικών αριθμών, ουδέποτε όμως ο αριθμός των αυτοπροσώπως παρόντων συμβούλων μπορεί να είναι μικρότερος των τριών».

Πίνακας 2 : ΔΣ της TEMES

α/α	Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
1	Αχιλλέας Β. Κωνσταντακόπουλος	Πρόεδρος
2	Gerald Lawless	Αντιπρόεδρος
3	Νικόλαος Κατσιακέρης	Αντιπρόεδρος
4	Δημήτριος Φρυδάς	Αντιπρόεδρος
5	Στέφανος Θεοδωρίδης	Δ/νων Σύμβουλος
6	Ευτύχιος Βασιλάκης	Μέλος
7	Patrick Bassoul	Μέλος
8	Nadim Tabbara	Μέλος
9	Σπυρίδωνας Λορεντζιάδης	Μέλος
10	Farsin Walizadeh	Μέλος

B.1.3 Έλεγχος επί της TEMES

19. Κατά δήλωση των μερών, ο έλεγχος της TEMES ασκείται από κοινού από τους Αχιλλέα, Κωνσταντίνο και Χρήστο Κωνσταντακόπουλο, οι οποίοι κατέχουν αθροιστικά το [...] % του μετοχικού κεφαλαίου της εταιρίας³⁸. Συγκεκριμένα, η Γνωστοποιούσα αναφέρει ότι [...] ³⁹.
20. Πέραν της TEMES οι Αχιλλέας, Κωνσταντίνος και Χρήστος Β. Κωνσταντόπουλος διατηρούν από κοινού συμμετοχές με δικαιώματα ελέγχου σε επιχειρήσεις στην Ελλάδα και το εξωτερικό, στους τομείς της [...], της [...], της [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...], [...] και των [...] ⁴⁰.
21. Ακολούθως, παρατίθεται η σχετική διαγραμματική απεικόνιση των μετοχικών σχέσεων που υφίστανται μεταξύ των εταιριών των [...] οι οποίες σχετίζονται με τη συγκέντρωση ⁴¹.

Σχήμα 1: Οι από κοινού ελεγχόμενες εταιρίες [...] (ξενοδοχειακές υπηρεσίες)

[ΑΠΟΡΡΗΤΟ]

³⁷ Βλ. Σχετ. 3 της Γνωστοποίησης.

³⁸ Βλ. Τμήμα 1 (σελ. 3) και Σχετικό 22 της Γνωστοποίησης.

³⁹ Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 επιστολή της Γνωστοποιούσας.

⁴⁰ Βλ. σελ. 3 και 14 της Γνωστοποίησης.

⁴¹ Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση και ειδικότερα το Σχετ. 22. Διευκρινίζεται ότι στο Σχήμα αποτυπώνονται και [...] προς χάρη πληρότητας.

B.2 Η ΙΟΝΙΚΗ

22. Η «ΙΟΝΙΚΗ» είναι ανώνυμη ξενοδοχειακή εταιρία⁴² με έδρα την Ελλάδα, η οποία συστάθηκε στις 21.10.1957. Η «ΙΟΝΙΚΗ» είναι ιδιοκτήτρια του ξενοδοχείου «HILTON ΑΘΗΝΩΝ»⁴³, [...]⁴⁴.

B.2.1 Μετοχική Σύνθεση και Διοικητικό Συμβούλιο της «ΙΟΝΙΚΗ»

23. Οι μοναδικοί μέτοχοι της «ΙΟΝΙΚΗ» επί του παρόντος είναι η TEMES και η D HOSPITALITY, οι οποίοι και ασκούν κοινό έλεγχο σε αυτήν⁴⁵. Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα μερίδια της TEMES και της D HOSPITALITY στο μετοχικό κεφάλαιο της «ΙΟΝΙΚΗ».

Πίνακας 3: Ισχύουσα μετοχική σύνθεση της «ΙΟΝΙΚΗ»*

α/α	Μέτοχος	Πλήθος Μετοχών	Ποσοστό μετοχών (%)
1	TEMES	[...]	50%
2	D HOSPITALITY	[...]	50%
ΣΥΝΟΛΟ		[...]	100,00%

* πριν την ολοκλήρωση της υπό κρίση συναλλαγής

24. Ο ακόλουθος πίνακας απεικονίζει τα μερίδια της TEMES και της FIVEDUNES στο μετοχικό κεφάλαιο της «ΙΟΝΙΚΗ», όπως θα διαμορφωθούν μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση πράξης.

Πίνακας 4: Μελλοντική μετοχική σύνθεση της «ΙΟΝΙΚΗ»*

α/α	Μέτοχος	Πλήθος Μετοχών	Ποσοστό μετοχών (%)
1	TEMES	[...]	51%
2	FIVEDUNES	[...]	49%
ΣΥΝΟΛΟ		[...]	100,00%

* μετά την ολοκλήρωση της υπό κρίση συναλλαγής

⁴² Σκοποί βάσει του επισυναφθέντος στη Γνωστοποίηση (Σχετ. 39) καταστατικού της είναι:

1. Η ανέγερση και λειτουργία τουριστικών ξενοδοχείων πολυτελείας και κάθε άλλης ξενοδοχειακής επιχείρησης, είτε από την ίδια, είτε σε συνεργασία με άλλους ξενοδοχειακούς οργανισμούς ημεδαπούς ή αλλοδαπούς, η ενδεχόμενη παραχώρηση της εκμετάλλευσης ξενοδοχείων προς οποιοδήποτε τρίτο, η ενέργεια κάθε πιστωτικής εργασίας με κερδοσκοπικό σκοπό στο ξενοδοχειακό κλάδο, η ίδρυση τουριστικών και διαφημιστικών γραφείων, γραφείων ταξιδιών και γραφείων προσέλκυσης και εξυπηρέτησης τουριστών και γενικά κάθε άλλη κερδοσκοπική επιχείρηση ξενοδοχείου, τουριστικών περιπτέρων που συνδέεται άμεσα ή έμμεσα με την ξενοδοχειακή κερδοφόρα εργασία.

2. Κάθε παράπλευρη και/ή παραπληρωματική δραστηριότητα αναγκαία ή χρήσιμη για την εωφελέστερη εκμετάλλευση των ξενοδοχειακών μονάδων της Εταιρίας και προς εξυπηρέτηση της λειτουργικότητας αυτών, επίσης δε προς εξυπηρέτηση των πελατών, όπως, κατά ενδεικτική αναφορά, εκμίσθωση ή παραχώρηση εκμεταλλεύσεως χώρων των ξενοδοχειακών μονάδων σε τρίτους με αντάλλαγμα, λειτουργία εντός των ξενοδοχειακών μονάδων σταθμών αυτοκινήτων, εστιατορίων, ζαχαροπλαστείων, κέντρων αναψυχής και ψυχαγωγίας, κέντρων άθλησης και υγιεινής, φυσιοθεραπείας, πλυντηρίων αυτοκινήτων, πλυντηρίων και καθαριστηρίων ενδυμάτων και κλινοστρωμνών η παραγωγή και εκμετάλλευση ηλεκτρικής ενέργειας, η εκμετάλλευση κολυμβητικών δεξαμενών και οργανωμένων ακτών, η παροχή υπηρεσιών τροφοδοσίας (catering) εντός ή εκτός των ξενοδοχειακών μονάδων, η παροχή υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας, τηρουμένων των ανά δραστηριότητα απαιτούμενων διατυπώσεων, οι οποίες ενδεχομένως προβλέπονται από τις ειδικές κατά περίπτωση εκάστοτε υφιστάμενες διατάξεις.

⁴³ Βλ. σχετ. σελ. 3 της Γνωστοποίησης.

⁴⁴ Με [...] (βλ. σελ. 12 της υπ' αρ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητικής επιστολής της TEMES).

⁴⁵ Βλ. ανωτέρω υπό παρ. 13.

25. Βάσει των άρθρων 10 και 11 του ισχύοντος καταστατικού της «ΙΟΝΙΚΗ», η εταιρία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο από πέντε (5) έως εννέα (9) μέλη με εξαετή θητεία τα οποία εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων⁴⁶. Το παρόν Δ.Σ. απεικονίζεται στον ακόλουθο πίνακα⁴⁷:

Πίνακας 5: ΔΣ της «ΙΟΝΙΚΗ»

α/α	Όνοματεπώνυμο	Ιδιότητα
1	Κωνσταντακόπουλος Αχιλλέας Βασίλειος	Πρόεδρος
2	Akhan Husnu Seyh Muslum	Αντιπρόεδρος
3	Naci Baserdem Ethem Ismail	Μέλος
4	Κώτσαλος Γεώργιος Αλέξιος	Μέλος
5	Θεοδωριδης Στέφανος Βασίλειος	Μέλος
6	Walizadeh Farsin Tristan Hamid	Μέλος

26. Συμπληρωματικά σημειώνεται ότι η «ΙΟΝΙΚΗ» διαθέτει [...]⁴⁸.

B.3 ΛΟΙΠΑ ΜΕΡΗ

B.3.1 Εταιρία FIVEDUNES [...]

27. Σύμφωνα με το προσκομισθέν καταστατικό της FIVEDUNES⁴⁹ και τη Γνωστοποίηση⁵⁰, η εταιρία συστάθηκε τον [...] με έδρα την Κύπρο με κύριο αντικείμενο δραστηριότητας τη διεξαγωγή των εργασιών εταιρίας επενδύσεων και την προς τούτο απόκτηση μετοχών και περιουσιακών στοιχείων εν γένει.

B.3.1.1 Μετοχική Σύνθεση FIVEDUNES

28. Η FIVEDUNES ανήκει εξ ολοκλήρου (100%) στην εταιρία [...] με έδρα τη Σαουδική Αραβία⁵¹. Το κύριο αντικείμενο της [...] είναι η διεξαγωγή των εργασιών εταιρίας επενδύσεων και η προς τούτο απόκτηση μετοχών και περιουσιακών στοιχείων εν γένει, ενώ μέτοχόι της είναι οι εταιρίες [...] με έδρα [...]. Οι ως άνω εταιρίες ανήκουν [...]⁵².
29. Επιπλέον, κατά δήλωση των μερών⁵³, [...], [...]⁵⁴.
30. Η [...] εταιρία στην οποία η FIVEDUNES κατέχει μετοχές (χωρίς όμως δικαιώματα ελέγχου) είναι η TEMES στην οποία ως αναφέρθηκε κατέχει το [...] % περίπου του μετοχικού κεφαλαίου⁵⁵. [...]⁵⁶.

⁴⁶ Βλ. Σχετ. 39.

⁴⁷ Βλ. Γ.Ε.ΜΗ. <https://www.businessregistry.gr/publicity/show/241601000>, με θητεία 6.9.2017 έως και 6.9.2023

⁴⁸ Βλ. σχετικά παρ. 4.1.1 της Γνωστοποίησης (σελ. 19) και σελ. 6 της υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητικής επιστολής της Γνωστοποιούσας.

⁴⁹ Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2386/1.4.2019 απαντητική επιστολή της FIVEDUNES.

⁵⁰ Βλ. Γνωστοποίηση (σελ. 3).

⁵¹ Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2386/1.4.2019 απαντητική επιστολή της FIVEDUNES.

⁵² Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2386/1.4.2019 απαντητική επιστολή της FIVEDUNES.

⁵³ Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2386/1.4.2019 απαντητική επιστολή της FIVEDUNES.

⁵⁴ Περαιτέρω, κανένα εκ των [...] δεν διαθέτουν δικαιώματα ελέγχου υπό την έννοια του άρθρου 10 παρ. 4 του Ν. 3959/2011.

Γ. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

Γ.1 ΓΕΝΙΚΑ

31. Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 2 του ν. 3959/2011, συγκέντρωση επιχειρήσεων πραγματοποιείται όταν προκύπτει μόνιμη μεταβολή του ελέγχου, μεταξύ άλλων, στην περίπτωση κατά την οποία, ένα ή περισσότερα πρόσωπα που ελέγχουν ήδη τουλάχιστον μια επιχείρηση ή μία ή περισσότερες επιχειρήσεις αποκτούν, άμεσα ή έμμεσα, τον έλεγχο του συνόλου ή τμημάτων μιας ή περισσότερων άλλων επιχειρήσεων με την αγορά τίτλων ή στοιχείων του ενεργητικού, με σύμβαση ή με άλλο τρόπο.
32. Ειδικότερα, έλεγχο συνιστά η δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, ενώ όσον αφορά στα μέσα απόκτησης ελέγχου ορίζεται ότι ο έλεγχος δύναται να απορρέει από την απόκτηση δικαιωμάτων κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης και από δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών⁵⁷.
33. Αναφορικά με την υπό κρίση γνωστοποίηση, σύμφωνα με την από 14.2.2019 σύμβαση αγοραπωλησίας μετοχών μεταξύ των D HOSPITALITY αφενός και των TEMES και FIVEDUNES αφετέρου⁵⁸, η TEMES, η οποία είναι επί του παρόντος μέτοχος με ποσοστό συμμετοχής 50% της «ΙΟΝΙΚΗ» (ιδιοκτήτριας του Ξενοδοχείου «HILTON ΑΘΗΝΩΝ»), θα αποκτήσει από την Ολλανδική εταιρία D HOSPITALITY, η οποία είναι επί του παρόντος επίσης μέτοχος με ποσοστό συμμετοχής 50% στο μετοχικό κεφάλαιο της «ΙΟΝΙΚΗ», μετοχές που αντιστοιχούν σε ποσοστό συμμετοχής 1% του μετοχικού κεφαλαίου της τελευταίας. Ως αποτέλεσμα, η TEMES θα αποκτήσει συνολικό ποσοστό συμμετοχής 51% στο μετοχικό κεφάλαιο της «ΙΟΝΙΚΗ» και τον έλεγχο αυτής, όπως αναλυτικά θα περιγραφεί παρακάτω. Παράλληλα, δυνάμει της Σύμβασης, η κυπριακή εταιρία FIVEDUNES θα αποκτήσει από την D HOSPITALITY μετοχές που αντιστοιχούν σε ποσοστό συμμετοχής 49% του μετοχικού κεφαλαίου της «ΙΟΝΙΚΗ», οπότε η D HOSPITALITY θα παύσει να είναι μέτοχος της «ΙΟΝΙΚΗ».
34. Συνεπώς, η γνωστοποιηθείσα πράξη συνεπάγεται απόκτηση ελέγχου που χρήζει γνωστοποίησης και συνιστά συγκέντρωση επιχειρήσεων κατά την έννοια του άρθρου 5 παρ. 2 εδ. (β) του ν. 3959/2011.

Γ.2 ΕΛΕΓΧΟΣ ΕΠΙ ΤΗΣ «ΙΟΝΙΚΗ»

⁵⁵ Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2386/1.4.2019 απαντητική επιστολή της FIVEDUNES. Βλ. σχετ. και σελ. 16 της Γνωστοποίησης όπου αναφέρεται ότι [...]

⁵⁶ Βλ. σελ. 16 της Γνωστοποίησης.

⁵⁷ Βλ. άρθρο 5 παρ. 3 & 4 του ν. 3959/2011, σύμφωνα με τις οποίες: «3. Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου, ο έλεγχος απορρέει από δικαιώματα, συμβάσεις ή άλλα μέσα, τα οποία, είτε μεμονωμένα είτε από κοινού με άλλα, λαμβανομένων υπόψη των σχετικών πραγματικών ή νομικών συνθηκών, παρέχουν τη δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη δραστηριότητα μιας επιχείρησης, και ιδίως από: α) δικαιώματα κυριότητας ή επικαρπίας επί του συνόλου ή μέρους των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης, β) δικαιώματα ή συμβάσεις που παρέχουν δυνατότητα καθοριστικής επίδρασης στη σύνθεση, στις συσκέψεις ή στις αποφάσεις των οργάνων μιας επιχείρησης. 4. Ο έλεγχος αποκτάται από το πρόσωπο ή τα πρόσωπα ή τις επιχειρήσεις, τα οποία: α) είναι υποκείμενα αυτών των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές ή β) χωρίς να είναι υποκείμενα των δικαιωμάτων ή δικαιούχοι από τις συμβάσεις αυτές, δικαιούνται να ασκούν τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτές».

⁵⁸ Βλ. Σχετικό 1 της Γνωστοποίησης και αναλυτικά ανωτέρω υπό Ενότ. Α.

Γ.2.1 Έννοια του ελέγχου

35. Ο έλεγχος μπορεί να είναι αποκλειστικός ή κοινός. Αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται de jure ή/και de facto εάν μία και μόνη επιχείρηση μπορεί να επηρεάσει καθοριστικά μια άλλη επιχείρηση, είτε όταν η αποκλειστικά ελέγχουσα επιχείρηση έχει την εξουσία να καθορίζει τις στρατηγικές εμπορικές αποφάσεις της αποκτώμενης επιχείρησης, είτε όταν ένας μόνο μέτοχος είναι σε θέση να προβάλλει αρνησικυρία στις στρατηγικές αποφάσεις μιας επιχείρησης, αλλά δεν έχει, από μόνος του, την εξουσία να επιβάλλει τις εν λόγω αποφάσεις (αρνητικός αποκλειστικός έλεγχος)⁵⁹.
36. Ο αποκλειστικός έλεγχος αποκτάται de jure, ήτοι σε νομική βάση, όταν μια επιχείρηση αποκτά την πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου μιας εταιρίας. Ελλείπει άλλων στοιχείων, εφόσον δεν αποκτάται η πλειοψηφία των δικαιωμάτων ψήφου, κατά κανόνα δεν εξασφαλίζεται έλεγχος, ακόμη και εάν αποκτάται η πλειοψηφία του μετοχικού κεφαλαίου⁶⁰.
37. Τυπική περίπτωση αρνητικού αποκλειστικού ελέγχου είναι εκείνη κατά την οποία ένας μέτοχος κατέχει το 50% μιας επιχείρησης, ενώ το υπόλοιπο 50% κατέχουν περισσότεροι του ενός άλλοι μέτοχοι (υπό την προϋπόθεση ότι αυτό δεν οδηγεί σε θετικό αποκλειστικό έλεγχο de facto) ή εκείνη κατά την οποία απαιτείται ενισχυμένη πλειοψηφία για τις στρατηγικές αποφάσεις, πράγμα που παρέχει δικαίωμα αρνησικυρίας σε ένα μόνο εταίρο, ανεξάρτητα αν έχει πλειοψηφική ή μειοψηφική συμμετοχή⁶¹. Το προνόμιο εξαγοράς ή μετατροπής μετοχών δεν μπορεί εφ' αυτού να εξασφαλίσει αποκλειστικό έλεγχο, εκτός εάν πρόκειται να ασκηθεί στο προσεχές μέλλον με βάση νομικά δεσμευτικές συμφωνίες. Πάντως, υπό εξαιρετικές συνθήκες, το προνόμιο αυτό, μαζί με άλλα στοιχεία, μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι υπάρχει αποκλειστικός έλεγχος de facto⁶².
38. Από την άλλη μεριά, κοινός έλεγχος υφίσταται όταν δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις ή πρόσωπα έχουν τη δυνατότητα να ασκούν αποφασιστική επιρροή σε μια άλλη επιχείρηση. Ως αποφασιστική επιρροή με την έννοια αυτή νοείται, κατά κανόνα, η εξουσία αναστολής ενεργειών που καθορίζουν

⁵⁹ Στην περίπτωση αυτή, ένας και μόνο μέτοχος διαθέτει τον ίδιο βαθμό επιρροής που έχει συνήθως ένας μέτοχος ο οποίος ελέγχει από κοινού μια επιχείρηση, δηλαδή την εξουσία να εμποδίζει τη λήψη στρατηγικών εμπορικών αποφάσεων. Σε αντίθεση με την περίπτωση της από κοινού ελεγχόμενης εταιρίας, δεν υπάρχουν άλλοι μέτοχοι με τον ίδιο βαθμό επιρροής, και ο μέτοχος που διαθέτει αρνητικό αποκλειστικό έλεγχο δεν υποχρεούται κατ' ανάγκη να συνεργάζεται με άλλους συγκεκριμένους μετόχους για τον καθορισμό της στρατηγικής συμπεριφοράς της ελεγχόμενης επιχείρησης. Δεδομένου ότι ο μέτοχος αυτός μπορεί να δημιουργήσει αδιέξοδο, αποκτά καθοριστική επιρροή και συνεπώς έλεγχο, όπως αυτός νοείται στα πλαίσια των διατάξεων περί ανταγωνισμού, βλ. σχετικά Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για θέματα δικαιοδοσίας βάσει του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 139/2004 για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων (ΕΕ C 95/1 της 16.4.2008), παρ. 54, (εφεξής «Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση»).

⁶⁰ Εφόσον το καταστατικό της εταιρίας απαιτεί ενισχυμένη πλειοψηφία για τη λήψη στρατηγικών αποφάσεων, η απόκτηση απλής πλειοψηφίας των δικαιωμάτων ψήφου μπορεί να μην παρέχει την εξουσία καθορισμού των στρατηγικών αποφάσεων, αλλά να αρκεί για την απόκτηση δικαιώματος αναστολής των αποφάσεων από τον αποκτώντα, και επομένως αρνητικό έλεγχο. Ακόμη και σε περίπτωση μειοψηφικής συμμετοχής, μπορεί να υπάρχει αποκλειστικός έλεγχος σε νομική βάση, στις περιπτώσεις που η συμμετοχή αυτή συνοδεύεται από ειδικά δικαιώματα. Μπορεί να πρόκειται για μετοχές που συνοδεύονται από ειδικά δικαιώματα προτιμήσεως που επιτρέπουν στο μειοψηφούντα μέτοχο να καθορίζει τη στρατηγική εμπορική συμπεριφορά της εταιρίας - στόχο, όπως εξουσία να διορίζει περισσότερα από τα μισά μέλη του Εποπτικού Συμβουλίου ή του Διοικητικού Συμβουλίου. Αποκλειστικός έλεγχος μπορεί, επίσης, να ασκηθεί από μειοψηφούντα εταίρο, ο οποίος έχει δικαίωμα να διαχειρίζεται τις δραστηριότητες της εταιρίας και να καθορίζει την επιχειρησιακή πολιτική βάσει της οργανωτικής δομής (π.χ. ως ομόρρυθμος εταίρος σε μια ετερόρρυθμη εταιρία, πολλές φορές χωρίς καν να έχει συμμετοχή). Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 56-57.

⁶¹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 58, 59.

⁶² Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 60.

την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά μιας επιχείρησης. Σε αντίθεση με τον αποκλειστικό έλεγχο, ο οποίος παρέχει την εξουσία καθορισμού των στρατηγικών αποφάσεων σε μια επιχείρηση από συγκεκριμένο μέτοχο, ο κοινός έλεγχος χαρακτηρίζεται από τη δυνατότητα δημιουργίας αδιεξόδου, λόγω της εξουσίας ενός ή περισσότερων μητρικών επιχειρήσεων να απορρίπτουν τις προτεινόμενες στρατηγικές αποφάσεις. Ως εκ τούτου, οι μέτοχοι αυτοί πρέπει να καταλήξουν σε μια από κοινού συνεννόηση για τον καθορισμό της εμπορικής πολιτικής της κοινής επιχείρησης και πρέπει να συνεργασθούν⁶³.

39. Όπως και στην περίπτωση του αποκλειστικού ελέγχου, η απόκτηση κοινού ελέγχου μπορεί επίσης να διαπιστωθεί σε νομική και πραγματική βάση (de jure ή de facto). Κοινός έλεγχος υπάρχει εφόσον οι μέτοχοι (μητρικές εταιρίες) πρέπει να συμφωνήσουν σχετικά με τις σημαντικές αποφάσεις που αφορούν την ελεγχόμενη επιχείρηση (κοινή επιχείρηση)⁶⁴.
40. Η σαφέστερη μορφή κοινού ελέγχου υπάρχει όταν τα δικαιώματα ψήφου στην κοινή επιχείρηση ανήκουν εξίσου σε δύο μόνο μητρικές επιχειρήσεις⁶⁵. Ισότητα υπάρχει επίσης όταν και οι δύο μητρικές επιχειρήσεις έχουν δικαίωμα να διορίζουν ίσο αριθμό μελών στα όργανα λήψης αποφάσεων της κοινής επιχείρησης. Κοινός έλεγχος μπορεί να υπάρχει και στην περίπτωση που δεν υπάρχει ισότητα ψήφων ή εκπροσώπησης στα όργανα λήψης αποφάσεων μεταξύ των δύο μητρικών επιχειρήσεων ή υπάρχουν περισσότερες μητρικές επιχειρήσεις. Αυτό συμβαίνει όταν οι μειοψηφούντες μέτοχοι έχουν πρόσθετα δικαιώματα, τα οποία τους επιτρέπουν την άσκηση αρνησικυρίας επί αποφάσεων που έχουν ουσιώδη σημασία για την εμπορική στρατηγική συμπεριφορά της κοινής επιχείρησης⁶⁶. Αυτά τα δικαιώματα αρνησικυρίας μπορεί να προβλέπονται στο καταστατικό της κοινής επιχείρησης ή σε συμφωνία μεταξύ των επιχειρήσεων ή προσώπων που ασκούν τον κοινό έλεγχο (συμφωνίες μετόχων). Τα ίδια τα δικαιώματα αρνησικυρίας μπορεί να προκύπτουν από την ειδική πλειοψηφία που απαιτείται για τις αποφάσεις της γενικής συνέλευσης ή του διοικητικού συμβουλίου, στο βαθμό που οι ιδρυτικές επιχειρήσεις εκπροσωπούνται στο εν λόγω συμβούλιο⁶⁷.

⁶³ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 62 και ΠΕΚ, T- 282/02, *Cementbouw κατά Επιτροπής*, σκ. 42, 52 και 67.

⁶⁴ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 63.

⁶⁵ Στην περίπτωση αυτή δεν είναι ανάγκη να υπάρχει επίσημη συμφωνία μεταξύ τους. Ωστόσο, εφόσον υπάρχει επίσημη συμφωνία, πρέπει να είναι συνεπής προς την αρχή της ισότητας μεταξύ των μητρικών επιχειρήσεων, ορίζοντας, για παράδειγμα, ότι καθεμία δικαιούται να έχει τον ίδιο αριθμό εκπροσώπων στα διαχειριστικά όργανα και ότι κανένα από τα μέλη δεν έχει αποφασιστική ψήφο, βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, παρ. 64.

⁶⁶ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, όπ.π., παρ. 65 και νομολογία στην οποία παραπέμπει. Συγκεκριμένα, βλ. απόφαση ΠΕΚ T-2/93, *Air France κατά Επιτροπής*, σκ. 64-65 (κοινός έλεγχος υπήρχε διότι οι μείζονος σημασίας αποφάσεις έπρεπε να εγκριθούν στο ΔΣ τουλάχιστον από δύο μέλη, διορισμένα από έκαστο εκ των συμβαλλομένων μελών) και απόφαση ΕΕ M.010, *Conagra/ Idea*, σκ. 6 (κοινός έλεγχος υπήρχε διότι απαιτούνταν πλειοψηφία 75% στη Γενική Συνέλευση (ΓΣ) προκειμένου να εγκριθούν ζητήματα στρατηγικής σημασίας, όπως η έγκριση του προϋπολογισμού και των στρατηγικών σχεδίων, σημαντικές επενδύσεις της εταιρίας κλπ.). Βλ. και ΕΑ 626/2016, σκ. 110 και νομολογία στην οποία παραπέμπει. Συγκεκριμένα, βλ. M.409, *ABB/RENAULT AUTOMATION*, σκ. 6 (η ύπαρξη κοινού ελέγχου θεμελιώθηκε στην ανάγκη ύπαρξης ομοφωνίας στο ΔΣ σε θέματα βασικά όπως ο διορισμός διευθύνοντος συμβούλου, η αποδοχή του προϋπολογισμού, η έγκριση δανείων και επενδύσεων) και υπόθεση *COMP/M.4191-THALES/DCN*, παρ. 9, όπου ο έλεγχος θεωρήθηκε κοινός λόγω απαιτούμενης ομοφωνίας επί του προϋπολογισμού και του τριετούς πλάνου. Επιπλέον, βλ. και ΕΑ 427/V/2009, με παραπομπές σε σχετική νομολογία, καθώς και την απόφαση ΔιοικΕφαθ 1966/2012, με την οποία απορρίφθηκε η προσφυγή κατά της συγκεκριμένης απόφασης.

⁶⁷ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, όπ.π., παρ. 65.

41. Αυτά τα δικαιώματα αρνησικυρίας πρέπει να αφορούν τις στρατηγικές αποφάσεις σχετικά με την εμπορική πολιτική της κοινής επιχείρησης. Δεν περιορίζονται στα δικαιώματα αρνησικυρίας που παρέχονται συνήθως στη μειοψηφία των μετόχων προκειμένου να προστατεύσουν τα οικονομικά τους συμφέροντα ως επενδυτών στην κοινή επιχείρηση. Αυτή η συνήθης προστασία των δικαιωμάτων της μειοψηφίας σχετίζεται με αποφάσεις θεμελιώδους σημασίας για την κοινή επιχείρηση, όπως τροποποιήσεις του καταστατικού, αύξηση ή μείωση του κεφαλαίου ή εκκαθάριση⁶⁸.
42. Αντίθετα, ορισμένα δικαιώματα αρνησικυρίας τα οποία συνήθως συνεπάγονται κοινό έλεγχο αφορούν σε αποφάσεις και θέματα, όπως ο προϋπολογισμός, το επιχειρηματικό σχέδιο, σημαντικές επενδύσεις ή ο διορισμός των ανώτερων διοικητικών στελεχών⁶⁹. Ωστόσο, για την απόκτηση κοινού ελέγχου δεν απαιτείται να έχουν οι επιχειρήσεις εξουσία άσκησης αποφασιστικής επιρροής στην καθημερινή λειτουργία της επιχείρησης. Το κρίσιμο στοιχείο είναι τα δικαιώματα αρνησικυρίας να παρέχουν επαρκείς δυνατότητες στις αφορώσες επιχειρήσεις, ώστε να ασκούν την εν λόγω επιρροή όσον αφορά στη στρατηγική επιχειρησιακή συμπεριφορά της κοινής επιχείρησης. Επιπλέον, δεν είναι ανάγκη να αποδειχθεί ότι αυτός που αποκτά κοινό έλεγχο στην κοινή επιχείρηση θα ασκήσει πραγματικά την αποφασιστική του επιρροή. Η δυνατότητα άσκησης της επιρροής αυτής και, ως εκ τούτου, η απλή ύπαρξη των δικαιωμάτων αρνησικυρίας, είναι αρκετή⁷⁰.
43. Για την απόκτηση κοινού ελέγχου ο μειοψηφών μέτοχος δεν χρειάζεται να έχει όλα τα προαναφερθέντα δικαιώματα αρνησικυρίας. Αρκεί και η ύπαρξη ορισμένων μόνο ή ακόμα και ενός από τα δικαιώματα αυτά. Κατά πόσον αυτό ισχύει ή όχι εξαρτάται από το συγκεκριμένο περιεχόμενο του ίδιου του δικαιώματος αρνησικυρίας - καθότι, όπως εκτίθεται κατωτέρω, δεν έχουν όλα την ίδια βαρύτητα, καθώς και από τη σημασία που έχει στα πλαίσια της συγκεκριμένης επιχειρηματικής δραστηριότητας της κοινής επιχείρησης⁷¹.
44. Πολύ σημαντικά είναι τα δικαιώματα αρνησικυρίας που αφορούν αποφάσεις σχετικά με το διορισμό και την απόλυση των ανώτερων διευθυντικών στελεχών και την έγκριση του προϋπολογισμού. Η εξουσία για τον από κοινού προσδιορισμό της σύνθεσης των ανώτερων διευθυντικών οργάνων, όπως των μελών του διοικητικού συμβουλίου, συνήθως παρέχει και εξουσία άσκησης αποφασιστικής επιρροής στην εμπορική πολιτική μιας επιχείρησης. Το ίδιο ισχύει σε ό,τι αφορά τις αποφάσεις για τον προϋπολογισμό, δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός καθορίζει το συγκεκριμένο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης και, ιδίως, τις επενδύσεις τις οποίες μπορεί να πραγματοποιεί η εν λόγω επιχείρηση⁷².
45. Το επιχειρηματικό πρόγραμμα περιέχει κατά κανόνα τους συγκεκριμένους στόχους μιας επιχείρησης, καθώς και τα μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την επίτευξη των στόχων αυτών. Το

⁶⁸ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, όπ.π., παρ. 66. Για παράδειγμα, το δικαίωμα αρνησικυρίας όσον αφορά την πώληση ή τη λύση της κοινής επιχείρησης δεν συνεπάγεται κοινό έλεγχο εκ μέρους των εν λόγω μειοψηφούντων μετόχων.

⁶⁹ Βλ. και P. Fotis and N. Zevgolis, *The Competitive Effects of Minority Shareholdings, Legal and Economic issues*, Hart Publishing, 2016, σελ. 148 και νομολογία στην οποία παραπέμπουν.

⁷⁰ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, όπ.π., παρ. 67.

⁷¹ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, όπ.π. παρ. 68.

⁷² Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση σκ. 69.

δικαίωμα αρνησικυρίας σχετικά με το εν λόγω επιχειρηματικό πρόγραμμα μπορεί να αρκεί για την απόκτηση κοινού ελέγχου και χωρίς να υπάρχει άλλο δικαίωμα αρνησικυρίας⁷³.

46. Τουναντίον, στον τομέα των επενδύσεων η ύπαρξη δικαιώματος αρνησικυρίας δεν προσδίδει αυτόματα κοινό έλεγχο στον μειοψηφούντα μέτοχο. Η σημασία του εν λόγω δικαιώματος εξαρτάται, πρώτον, από το επίπεδο των επενδύσεων για τις οποίες απαιτείται έγκριση των μειοψηφούντων μετόχων και, δεύτερον, από το βαθμό στον οποίο οι επενδύσεις συνιστούν ουσιώδες χαρακτηριστικό της αγοράς όπου δραστηριοποιείται η κοινή επιχείρηση. Αναφορικά με το πρώτο κριτήριο, εφόσον το επίπεδο των επενδύσεων για τις οποίες απαιτείται η έγκριση των μειοψηφούντων μετόχων είναι εξαιρετικά υψηλό, το σχετικό δικαίωμα αρνησικυρίας μάλλον αντιστοιχεί στη συνήθη προστασία των συμφερόντων της μειοψηφίας παρά αποτελεί δικαίωμα που παρέχει εξουσία συναπόφασης σχετικά με την εμπορική πολιτική της κοινής επιχείρησης⁷⁴. Σε ό,τι αφορά το δεύτερο κριτήριο, η πολιτική επενδύσεων μιας επιχείρησης αποτελεί κατά κανόνα σημαντικό στοιχείο για να εκτιμηθεί κατά πόσο υπάρχει ή όχι κοινός έλεγχος. Ωστόσο, μπορεί να υπάρχουν ορισμένες αγορές όπου οι επενδύσεις δε διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη συμπεριφορά μιας επιχείρησης στην αγορά⁷⁵.
47. Για την εκτίμηση της ειδικής σημασίας των δικαιωμάτων αρνησικυρίας, εφόσον υπάρχουν περισσότερα του ενός, τα δικαιώματα αυτά δεν πρέπει να αξιολογούνται μεμονωμένα. Αντίθετα, η διαπίστωση της ύπαρξης ή μη κοινού ελέγχου βασίζεται στην αξιολόγηση των δικαιωμάτων αυτών ως σύνολο. Ωστόσο, ένα δικαίωμα αρνησικυρίας το οποίο δεν έχει σχέση με τη στρατηγική εμπορική πολιτική, με το διορισμό των ανώτερων διευθυντικών στελεχών, με τον προϋπολογισμό ή το επιχειρηματικό πρόγραμμα δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέχει τη δυνατότητα κοινού ελέγχου στον κάτοχό του⁷⁶.

Γ.2.2 Βασικοί Όροι της Συναλλαγής

48. Από το από [...] έγγραφο Βασικών Όρων («*Term Sheet*») μεταξύ της TEMES και της FIVEDUNES προκύπτουν τα εξής αναφορικά με τον έλεγχο επί της «ΙΟΝΙΚΗ»⁷⁷:

i) Επί της [...]

49. Η TEMES θα [...]. Σε περίπτωση [...]. Σε περίπτωση που οι [...] ⁷⁸ [...].

⁷³ Αντίθετα, εφόσον το επιχειρηματικό πρόγραμμα περιέχει απλώς γενικές δηλώσεις σχετικά με τους στόχους της κοινής επιχείρησης, η ύπαρξη δικαιώματος αρνησικυρίας μπορεί να αποτελέσει ένα μόνο από τα στοιχεία για τη γενική εκτίμηση του κοινού ελέγχου, αλλά δεν αρκεί από μόνο του για την απόκτηση κοινού ελέγχου. Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση σκ. 70.

⁷⁴ Βλ. πρόσφατη απόφαση E.E. M.5996, Thomas Cook/Travel Business of Co-operative Group/Travel Business of Midlands Co-operative Society, σκ.8, όπου έγινε δεκτό ότι το δικαίωμα αρνησικυρίας της μειοψηφούσας εταιρίας Co-operative Group Limited επί επενδύσεων που ξεπερνούσαν ένα συγκεκριμένο όριο δεν αρκούσε για να προσδώσει στη μειοψηφούσα κοινό έλεγχο επί της επιχείρησης TCCT, δεδομένου ότι το ύψος των επενδύσεων της εν λόγω επιχείρησης κατά την τελευταία πενταετία ήταν κατά πολύ κατώτερο του κατωφλίου που τέθηκε εν προκειμένω για την άσκηση του δικαιώματος αρνησικυρίας, με αποτέλεσμα η Co-operative Group Limited να αδυνατεί να μπλοκάρει τις εμπορικές αποφάσεις της TCCT. Βλ. επίσης απόφαση E.E. M.1898, TUI Group/GTT Holding, σκ. 6, όπου κρίθηκε ότι δεν υπήρχε κοινός έλεγχος σε επιχείρηση, όπου η μειοψηφία διέθετε δικαίωμα αρνησικυρίας επί επενδύσεων που υπερέβαιναν ένα συγκεκριμένο όριο, καθότι αυτές λόγω του μεγέθους τους δεν θεωρήθηκαν στρατηγικές σε σχέση με το πάγιο ενεργητικό της κοινής επιχείρησης.

⁷⁵ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση σκ. 71.

⁷⁶ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, όπ.π. παρ. 73.

⁷⁷ Βλ. Σχετ. 2 της Γνωστοποίησης, καθώς και σελ. 4-5 της Γνωστοποίησης.

ii) Επί της διαδικασίας λήψης αποφάσεων εκ των διοικητικών οργάνων

50. Η ΤΕΜΕΣ θα [...]79, [...]80, [...]81.
51. Όλες οι αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου και των μετόχων θα [...]82, [...]83.
52. Κατά τα λοιπά, απαιτείται [...]84,[...]85[...86),[...87,[...]88.
53. Τα εν λόγω [...].
54. Ειδικότερα, στο έγγραφο των Βασικών Όρων ρητά διευκρινίζεται ότι [...]89,90.
55. Περαιτέρω, στο από [...] έγγραφο Βασικών Όρων, [...]91. Ειδικότερα:
- 1) [...]
 - 2) [...]
 - 3) [...]:
 - (α)[...]
 - (β) [...]
 - (γ) [...]
 - (δ) [...]
 - (ε) [...]
56. Εκ των ανωτέρω, συνάγεται ότι η πρόβλεψη [...]. Περαιτέρω, όπως διευκρινίζεται από την ΤΕΜΕΣ92, [...]. Επισημαίνεται ότι πρόκειται για [...]. Αν ζητηθεί [...]. Και πάλι, πρόκειται για [...]. Αν αντίθετα υποβληθεί [...]. Ειδικότερα, η [...]. Συνεπώς, η ΤΕΜΕΣ είναι αυτή που έχει σε κάθε περίπτωση την αποφασιστική αρμοδιότητα να αποφασίσει [...].
57. Όπως επισημαίνει η Γνωστοποιούσα ΤΕΜΕΣ93, τα ζητήματα [...]. Ως εκ τούτου, η [...]. Πλέον του [...] και αναφορικά με τα [...], τα οποία αφορούν [...], και υπό προϋποθέσεις [...], ακολουθεί σχετική ανάλυση.

78 Ως [...] ορίζεται στο έγγραφο Βασικών Όρων [...].

79 Για όσο διάστημα η ΤΕΜΕΣ [...].

80 Για όσο διάστημα η ΤΕΜΕΣ [...]

81 Για όσο διάστημα η FIVEDUNES[...].

82 Άρθρο 130 παρ. 3 Ν. 4548/2018.

83 Βλ. σελ. 5 της Γνωστοποίησης. Βλ. σχετικά και σελ. 2 - 3 των Βασικών Όρων (σχετ. 2 της Γνωστοποίησης), όπου ορίζεται, αναφορικά με τις αποφάσεις του Διοικητικού Συμβουλίου, ότι [...].

84 Ως ζήτημα [...].

85 Ως σχετικά ζητήματα [...].

86 Προς επίρρωση των ανωτέρω, η ΤΕΜΕΣ επισημαίνει ότι η «ΙΟΝΙΚΗ» [...].

87 Ως ζήτημα [...].

88 Ως ζήτημα [...].

89 Βλ. σελ. 5 του εγγράφου Βασικών Όρων, όπου προβλέπεται ως ζήτημα αυξημένης πλειοψηφίας η [...].

90 Αξίζει να σημειωθεί ότι όπως διευκρινίζεται από τη Γνωστοποιούσα (βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητική επιστολή) η [...].

91 Βλ. σελ. 7-8 του εγγράφου Βασικών Όρων.

92 Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητική επιστολή της ΤΕΜΕΣ.

93 Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητική επιστολή της ΤΕΜΕΣ.

- Ζητήματα αυξημένης πλειοψηφίας επί [...]

58. Σύμφωνα με το από [...] έγγραφο επί των Βασικών Όρων της Συναλλαγής, απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη της μειοψηφούσας μετόχου FIVEDUNES για τις ακόλουθες αποφάσεις:
- [...]
[...]
 - [...]
 - [...].
59. Ωστόσο, αξίζει να σημειωθεί ότι κατ' εξαίρεση [...]94. Αναλυτικότερα, στο έγγραφο επί των Βασικών Όρων της συναλλαγής προβλέπεται ότι: [...] 95][...] 96]. [...] [...]97][...]98.
60. Περαιτέρω, στο έγγραφο των Βασικών Όρων της Συναλλαγής, ως προς το [...], για το διάστημα μετά τη συμφωνία των μετόχων προβλέπεται ότι:
- [...]
- [...]
- [...]
- [...]
- [...].

- Η τοποθέτηση της TEMES αναφορικά με τα ζητήματα αυξημένης πλειοψηφίας επί [...]

61. Στα πλαίσια της εξέτασης της εν λόγω γνωστοποίησης ζητήθηκαν διευκρινίσεις99 από την TEMES, σχετικά με τα ζητήματα αυξημένης πλειοψηφίας και [...].
62. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα, η στρατηγική βούληση των TEMES και FIVEDUNES σε σχέση με την «ΙΟΝΙΚΗ» είναι να είναι αυτή [...]100, [...]. Για το λόγο αυτό, όπως υποστηρίζει η γνωστοποιούσα, η [...] στο πλαίσιο [...], ενώ αντίθετα έχει συμφωνηθεί να είναι [...] 101.
63. Αναφορικά με [...], η γνωστοποιούσα διευκρίνισε102 ότι [...]103 [...].
64. Αναλυτικότερα, σύμφωνα με τη γνωστοποιούσα104:

94 Βλ. σελ. 5 της Γνωστοποίησης.

95 Ενν. οι μέτοχοι της «ΙΟΝΙΚΗ», TEMES και FIVEDUNES.

96 Στο συγκεκριμένο σημείο η σχετική πρόβλεψη αναφέρει: [...].

97 Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με τους Βασικούς Όρους (σελ. 2), οι TEMES και FIVEDUNES δεσμεύονται να [...]

98 Διευκρινίζεται ότι, σύμφωνα με τους Βασικούς Όρους (σελ. 2), οι TEMES και FIVEDUNES δεσμεύονται να [...].

99 Με τις υπ' αριθ. πρωτ. οικ. 2250/26.3.2019 και οικ. 2473/3.4.2019 επιστολές της ΓΔΑ.

100 Ενδεχομένως μετά από [...], κατά τα προβλεπόμενα στο Έγγραφο Βασικών Όρων.

101 Βλ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητική επιστολή της TEMES.

102 Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2511/4.4.2019 απαντητική επιστολή της TEMES.

103 Πλην των δαπανών για την υλοποίηση [...].

104 Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2511/4.4.2019 απαντητική επιστολή της TEMES.

- α) Σύμφωνα με ένα πλέγμα διατάξεων της σύμβασης [...]105, η [...]106.
- β) Αντίστοιχες προβλέψεις για [...].
- γ) Η σχετική συμφωνία μεταξύ των μετόχων TEMES και FIVEDUNES, όπως αναφέρεται στο έγγραφο των Βασικών Όρων επί της συναλλαγής, προβλέπει ότι [...]. Τούτο ισχύει ανεξαρτήτως [...].
65. Ως εκ τούτου, όπως διευκρινίζει η γνωστοποιούσα¹⁰⁷, ως προς [...],[...] και δεν θα συνιστούν ζήτημα αυξημένης πλειοψηφίας [...]. Αξίζει να σημειωθεί ότι, όπως επισημαίνει η TEMES, [...]. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, η γνωστοποιούσα διευκρινίζει ότι [...].
66. Ωστόσο, [...], που δεν προβλέπονται από [...] όπως [...] θα συνιστούν Ζήτημα Αυξημένης Πλειοψηφίας, [...], περίπτωση που όμως κατά τη γνωστοποιούσα δεν αναμένεται να συμβεί.
67. Αναλυτικότερα, εάν τα μέρη αποφασίσουν να προχωρήσουν με [...], θα είναι Ζήτημα Αυξημένης Πλειοψηφίας και θα περιλαμβάνεται στο [...], σύμφωνα με όσα αναφέρονται στο από [...] έγγραφο Βασικών Όρων της συναλλαγής.
68. Όπως διευκρινίζει η γνωστοποιούσα, στο πλαίσιο της συμφωνίας των μετόχων επί [...]108 και [...]. [...]. Επίσης, είναι πιθανό να περιλαμβάνουν άλλες, [...]. Οι [...].
69. Σε σχέση με τα ανωτέρω, η συμφωνία των μερών ως προς [...] κατά την περίοδο λειτουργίας [...], έχει ως εξής¹⁰⁹:
- Ως προς [...], [...], [...] δεν θα συνιστά Ζήτημα Αυξημένης Πλειοψηφίας, καθώς θα διενεργείται σύμφωνα με [...].
 - Ως προς [...].
 - Ως προς [...], [...], δεν θα συνιστά Ζήτημα Αυξημένης Πλειοψηφίας, [...]110.
70. Επιπλέον, κάθε [...], θα δύναται να πραγματοποιείται με απλή πλειοψηφία, ενώ μόνο [...] θα συνιστά Ζήτημα Αυξημένης Πλειοψηφίας.
71. Όπως δηλώνει η TEMES, παρά το ότι [...]. Σημειώνεται, εξάλλου, ότι, ενόψει του ότι [...]111.
72. Με τα δεδομένα αυτά, η γνωστοποιούσα αναφέρει ότι το σχετικό Ζήτημα Αυξημένης Πλειοψηφίας που αφορά [...] δεν σχετίζεται με στρατηγική εμπορική πολιτική ούτε δύναται να προσδώσει

¹⁰⁵ Η γνωστοποιούσα παραπέμπει στις ακόλουθες προβλέψεις:

α) Άρθρο 2.01 (γ): [...].

(β) Άρθρο 3.06: [...].

(γ) Άρθρο 6.01: [...].

(δ) Άρθρο 6.02: [...].

(ε) Άρθρο 8.01: [...].

(στ) Άρθρο 8.02 (Α): [...].

(ζ) Άρθρο 8.02 (Β): [...].

¹⁰⁶ Όπως η εταιρία διευκρινίζει [...].

¹⁰⁷ Βλ. σχετ. την υπ' αριθ. πρωτ. 2511/4.4.2019 απαντητική επιστολή της TEMES.

¹⁰⁸ Βλ. σχετ. στο έγγραφο Βασικών Όρων της συναλλαγής.

¹⁰⁹ Βλ. σχετ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 και 2511/4.4.2019 απαντητικές επιστολές της TEMES.

¹¹⁰ Επί των επιμέρους χρήσεων η γνωστοποιούσα διευκρινίζει: [...].

¹¹¹ Βλ. σχετ. τις υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 και 2511/4.4.2019 απαντητικές επιστολές της TEMES.

χαρακτηριστικά κοινού ελέγχου επί της «ΙΟΝΙΚΗ», παρά μόνον λειτουργεί αμυντικά (προστατευτικά) για τα δικαιολογημένα συμφέροντα της FIVEDUNES.

Γ.2.3 Συμπέρασμα αναφορικά με την ποιότητα του αποκτώμενου ελέγχου επί της «ΙΟΝΙΚΗ»

73. Εν προκειμένω, λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω¹¹², εκτιμάται ότι η υπό κρίση συναλλαγή θα οδηγήσει σε μεταβολή του ελέγχου της «ΙΟΝΙΚΗ», από τον επί του παρόντος κοινό έλεγχο των εταιρειών D Hospitality και TEMES, σε αποκλειστικό έλεγχο της «ΙΟΝΙΚΗ» από την TEMES. Τούτο προκύπτει όχι μόνο από το γεγονός ότι η TEMES θα είναι ο πλειοψηφών (51%) μέτοχος της «ΙΟΝΙΚΗ», αλλά και από τις προβλέψεις του από [...] εγγράφου Βασικών Όρων μεταξύ της TEMES και της Fivedunes¹¹³.
74. Καταρχάς, επισημαίνεται πως το γεγονός ότι η TEMES θα [...] και, κατά συνέπεια, θα έχει όλα τα αναγκαία δικαιώματα προκειμένου να είναι σε θέση να ελέγχει την «ΙΟΝΙΚΗ» στην έκταση που απαιτείται από τα [...] ¹¹⁴, μπορεί να ερμηνευτεί ως στοιχείο αποφασιστικής επιρροής, δεν είναι, ωστόσο, από μόνο του ενδεικτικό στοιχείο ύπαρξης αποκλειστικού ελέγχου¹¹⁵.
75. Περαιτέρω, όπως προαναφέρθηκε¹¹⁶, στο έγγραφο Βασικών Όρων προβλέπεται ότι η TEMES θα διορίζει [...] ¹¹⁷, ενώ η FIVEDUNES θα διορίζει [...] ¹¹⁸. Υπενθυμίζεται εν προκειμένω ότι τα δικαιώματα αρνησικυρίας τα οποία αφορούν αποφάσεις σχετικά με το διορισμό και την απόλυση των ανώτερων διευθυντικών στελεχών θεωρούνται πολύ σημαντικά¹¹⁹.
76. Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται με την απαρτία και πλειοψηφία που προβλέπει ο νόμος, ήτοι το Δ.Σ. βρίσκεται σε απαρτία και συνεδριάζει εγκύρως, όταν παρίστανται ή αντιπροσωπεύονται σε αυτό το ήμισυ πλέον ενός των συμβούλων, οι δε αποφάσεις λαμβάνονται έγκυρα με απόλυτη πλειοψηφία των παρόντων και αντιπροσωπευόμενων μελών¹²⁰. Κατά παρέκκλιση των ανωτέρω, θα απαιτείται η [...] από την FIVEDUNES για οποιαδήποτε απόφαση του Δ.Σ. αναφορικά με ένα Ζήτημα Αυξημένης Πλειοψηφίας. [...] ¹²¹, [...].¹²².
77. Τα εν λόγω «Ζητήματα Αυξημένης Πλειοψηφίας»¹²³, [...] από την FIVEDUNES και, αναφορικά με τις αποφάσεις των μετόχων, [...] ¹²⁴, π.χ. [...] Κατά τα λοιπά, πρόκειται, όπως προαναφέρθηκε, για

¹¹² Υπό Ενότ. Γ.2.1 και Γ.2.2.

¹¹³ Βλ. Σχετ. 2 της Γνωστοποίησης.

¹¹⁴ Όπως, επίσης, και η πρόβλεψη στο έγγραφο Βασικών Όρων ότι σε περίπτωση που [...] - βλ. Σχετ. 2 της Γνωστοποίησης, σελ. 1.

¹¹⁵ Βλ. [...]

¹¹⁶ Βλ. αναλυτικά Ενότ. Γ.2.2.

¹¹⁷ [...]

¹¹⁸ [...]

¹¹⁹ Βλ. ανωτέρω Ενότ. Γ.2.1. και Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση (παρ. 69), αναφορικά με τη σημασία για τα δικαιώματα αρνησικυρίας τα οποία αφορούν αποφάσεις σχετικά με το διορισμό και την απόλυση των ανώτερων διευθυντικών στελεχών. Η εξουσία για τον από κοινού προσδιορισμό της σύνθεσης των ανώτερων διευθυντικών οργάνων, όπως των μελών του διοικητικού συμβουλίου, συνήθως παρέχει και την εξουσία άσκησης αποφασιστικής επιρροής στην εμπορική πολιτική μιας επιχείρησης.

¹²⁰ Βλ. άρθρο 92 παρ. 1 και 2 του Ν. 4548/2018, όπως και άρθρο 17 του καταστατικού της «ΙΟΝΙΚΗ».

¹²¹ Συνεπώς [...]

¹²² Βλ. έγγραφο Βασικών Όρων, σελ. 2.

¹²³ Τα οποία παρατίθενται αναλυτικά στο από [...] έγγραφο Βασικών Όρων, σελ. 3.

¹²⁴ Άρθρο 130 παρ. 3 Ν. 4548/2018.

αποφάσεις οι οποίες αφορούν, μεταξύ άλλων, τη [...]125, τη [...]126, την [...], την [...], τη [...], την [...], την [...], καθώς και την [...].

78. Λαμβανομένων υπόψη των λοιπών δικαιωμάτων αρνησικυρίας, για την ύπαρξη αποκλειστικού ελέγχου της «ΙΟΝΙΚΗ», πέραν του προαναφερόμενου δικαιώματος [...], συνεκτιμώνται και τα δικαιώματα αρνησικυρίας επί του [...]127.
79. Όσον αφορά [...]128.[...].
80. Επιπλέον, όπως προαναφέρθηκε129, οι αποφάσεις για τον προϋπολογισμό συνήθως παρέχουν και εξουσία άσκησης αποφασιστικής επιρροής στην εμπορική πολιτική μιας επιχείρησης, δεδομένου ότι ο προϋπολογισμός καθορίζει το συγκεκριμένο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της κοινής επιχείρησης και, ιδίως, τις επενδύσεις τις οποίες μπορεί να πραγματοποιεί130. Εν προκειμένω, [...]
81. Περαιτέρω, όπως προαναφέρθηκε, στον τομέα των επενδύσεων, η ύπαρξη δικαιώματος αρνησικυρίας δεν προσδίδει αυτόματα κοινό έλεγχο στον μειοψηφούντα μέτοχο. Η σημασία του εν λόγω δικαιώματος εξαρτάται, πρώτον, από το επίπεδο των επενδύσεων για τις οποίες απαιτείται έγκριση των μειοψηφούντων μετόχων και, δεύτερον, από το βαθμό στον οποίο οι επενδύσεις συνιστούν ουσιώδες χαρακτηριστικό της αγοράς όπου δραστηριοποιείται η κοινή επιχείρηση. Αναφορικά με το πρώτο κριτήριο, εφόσον το επίπεδο των επενδύσεων για τις οποίες απαιτείται έγκριση των μειοψηφούντων μετόχων είναι εξαιρετικά υψηλό, εκτιμάται ότι το σχετικό δικαίωμα αρνησικυρίας μάλλον αντιστοιχεί στη συνήθη προστασία των συμφερόντων της μειοψηφίας, παρά αποτελεί δικαίωμα που παρέχει εξουσία συναπόφασης σχετικά με την εμπορική πολιτική της κοινής επιχείρησης. Όσον αφορά στο δεύτερο κριτήριο, η πολιτική επενδύσεων μιας επιχείρησης αποτελεί κατά κανόνα σημαντικό στοιχείο για να εκτιμηθεί κατά πόσο υπάρχει ή όχι κοινός έλεγχος131.
82. Εν προκειμένω, [...] προκύπτει ότι η στρατηγική βούληση των TEMES και FIVEDUNES σε σχέση με την «ΙΟΝΙΚΗ» είναι να είναι αυτή [...]132,[...]. Για τον λόγο αυτό, όπως υποστηρίζει η γνωστοποιούσα, η FIVEDUNES έχει συμφωνήσει στην άσκηση αποκλειστικού ελέγχου επί της «ΙΟΝΙΚΗ» από την TEMES στο πλαίσιο [...], ενώ αντίθετα έχει συμφωνηθεί να είναι ζήτημα αυξημένης απαρτίας και πλειοψηφίας [...]133.
83. Σε σχέση με το δικαίωμα αρνησικυρίας [...] λεκτέα είναι τα ακόλουθα: α) σύμφωνα με το έγγραφο Βασικών Όρων134, [...]135, β) [...] και γ) [...]. Ως εκ τούτου, όπως και η γνωστοποιούσα αναφέρει, [...], καθώς θα διενεργείται σύμφωνα με τη [...]. τούτο δε, κατά δήλωση της [...], θα ισχύει ακόμα και εάν [...]. Σημειώνεται δε ότι, όπως διευκρινίζει η [...]136. Αναφορικά δε με [...]137.

125 [...]

126 [...]

127 Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενót. Γ.2.1.

128 Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενót. Γ.2.2.

129 Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενót. Γ.2.1.

130 Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση σκ. 69.

131 Ωστόσο, μπορεί να υπάρχουν ορισμένες αγορές όπου οι επενδύσεις δεν διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη συμπεριφορά μιας επιχείρησης στην αγορά - βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση σκ. 71.

132 [...]

133 Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενót. Γ.2.2.

134 Σελ. 5.

135 Με την εξαίρεση του ζητήματος που προβλέπεται σε σχέση με τον [...].

136 Βλ. ανωτέρω Ενót. Γ.2.2.

84. Σε κάθε περίπτωση, όπως προαναφέρθηκε, η διαπίστωση της ύπαρξης ή μη κοινού ελέγχου βασίζεται στην αξιολόγηση των δικαιωμάτων αυτών ως σύνολο. Ένα δικαίωμα αρνησικυρίας το οποίο δεν έχει σχέση με τη στρατηγική εμπορική πολιτική, με το διορισμό των ανώτερων διευθυντικών στελεχών, με τον προϋπολογισμό ή το επιχειρηματικό πρόγραμμα δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι παρέχει τη δυνατότητα άσκησης κοινού ελέγχου στον κάτοχό του¹³⁸. Ως εκ τούτου, ακόμα και εάν ήθελε θεωρηθεί εν προκειμένω ότι η FIVEDUNES θα έχει δικαίωμα αρνησικυρίας επί κάποιων ζητημάτων σχετικών με [...] εκτιμάται ότι αυτό από μόνο του δεν οδηγεί σε αποφασιστική επιρροή επί της «ΙΟΝΙΚΗ», δεδομένου ότι αφορά [...] και ότι η TEMES θα δύναται να λάβει τις σημαντικές αποφάσεις για την εμπορική πολιτική της «ΙΟΝΙΚΗ» ελλείψει δικαιώματος αρνησικυρίας του μειοψηφούντος μετόχου επί [...].
85. Τέλος, διευκρινίζεται ότι παρέλκει, εν προκειμένω, η εξέταση του τρόπου επίλυσης του [...] αναφορικά με ζητήματα αυξημένης απαρτίας και πλειοψηφίας¹³⁹ και του κατά πόσον αυτός συνηγορεί ή όχι υπέρ της κατάφασης της απόκτησης αποκλειστικού ελέγχου από την TEMES. Και τούτο γιατί εκτιμάται, σύμφωνα και με τα στοιχεία που έχει υποβάλει η γνωστοποιούσα, ότι τα Ζητήματα Αυξημένης Πλειοψηφίας που προβλέπονται στο έγγραφο Βασικών Όρων είναι όλως εξαιρετικά και δεν άπτονται της τρέχουσας, καθημερινής λειτουργίας της «ΙΟΝΙΚΗ», αλλά αποσκοπούν μόνο στην προστασία δικαιολογημένων συμφερόντων της μειοψηφούσας μετόχου.
86. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω εκτιμάται ότι τα δικαιώματα αρνησικυρίας του μειοψηφούντος μετόχου αντιστοιχούν στη συνήθη προστασία των συμφερόντων της μειοψηφίας και ότι η υπό κρίση συναλλαγή θα οδηγήσει σε απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου της «ΙΟΝΙΚΗ» από την TEMES.

¹³⁷ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενót. Γ.2.2, παρ. 69.

¹³⁸ Βλ. Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση, όπ.π. παρ. 73. Βλ. και απόφαση Ε.Ε. Μ.295, SITA-RPC/SCORI, σκ. 10, όπου κρίθηκε ότι παρά το γεγονός ότι οι μειοψηφούντες μέτοχοι είχαν δικαιώματα αρνησικυρίας επί κάποιων ζητημάτων σχετικών με την αναπτυξιακή πολιτική της κοινής επιχείρησης τα οποία υπερέβαιναν τη συνήθη προστασία της μειοψηφίας (μεταξύ των οποίων οι επενδύσεις και οι αναλήψεις δανειακών υποχρεώσεων πάνω από ένα όριο), εντούτοις δεν υπήρχε κοινός έλεγχος, δεδομένου ότι η εν λόγω μειοψηφία δεν είχε εξουσία επί της εγκρίσεως του επιχειρηματικού σχεδίου και του προϋπολογισμού, καθώς και απόφαση Ε.Ε. JV.50, Callahan Invest/Kabel Baden-Württemberg, σκ. 15, όπου ελλείπει δικαίωμα αρνησικυρίας επί του επιχειρηματικού σχεδίου, του διορισμού ανώτερων διευθυντικών στελεχών ή της εγκρίσεως του προϋπολογισμού, τα λοιπά δικαιώματα αρνησικυρίας της μειοψηφούσας Deutsche Telecom AG, αν και σημαντικά, δεν θεωρήθηκαν ικανά να της προσδώσουν κοινό έλεγχο επί της κοινής επιχείρησης. Ομοίως, στην υπόθεση COMP/JV.50-BLACKSTONE/CDPQ/KABEL BADEN-WURTTENBERG κρίθηκε ότι τα προβλεπόμενα δικαιώματα αρνησικυρίας δεν προσέδιδαν κοινό έλεγχο της KBW, καθώς δεν περιλάμβαναν δικαιώματα αρνησικυρίας επί του επιχειρηματικού σχεδίου, το διορισμό της διοίκησης ή τον έλεγχο του προϋπολογισμού. Αναφορικά δε με το δικαίωμα αρνησικυρίας επί του συγκεκριμένου ύψους πωλήσεων, αγορών ή άλλων επενδύσεων, στην παρούσα υπόθεση θεωρήθηκε ότι δεν προσδίδει κοινό έλεγχο δεδομένου ότι τα γνωστοποιούντα μέρη δεν εμποδίζονταν να επιδιώξουν επενδύσεις και αποκτήσεις σε άλλες περιοχές μέσω ενός ξεχωριστού επενδυτικού οχήματος. Τέλος, στην υπόθεση COMP/ M.1898- TUI GROUP/GTT HOLDING, παρ. 6-7, κρίθηκε ότι υφίστατο αποκλειστικός έλεγχος, δεδομένου ότι η επιρροή της μετόχου μειοψηφίας παραμένει στο πλαίσιο των δικαιωμάτων μειοψηφίας. Το γεγονός ότι ο μέτοχος μειοψηφίας (AUA) έπρεπε να συμφωνήσει με τις αποφάσεις για τις επενδύσεις και από επενδύσεις πάνω από συγκεκριμένο ποσό θεωρήθηκε ότι δεν οδηγεί σε αποφασιστική επιρροή επί της επιχείρησης, δεδομένου ότι αφορά σε μη καθημερινές, στρατηγικές επενδύσεις. Η έτερη μέτοχος (TUI) μπορούσε να διοικήσει την επιχείρηση χωρίς τη συμφωνία της μετόχου μειοψηφίας (AUA), όπως επίσης να αποφασίσει τον προϋπολογισμό και να λάβει σημαντικές αποφάσεις για την εμπορική πολιτική της εταιρίας.

¹³⁹ Βλ. έγγραφο Βασικών Όρων, σελ. 7-8 και ανωτέρω Ενót. Γ.2.2.

Γ.3 ΚΥΚΛΟΙ ΕΡΓΑΣΙΩΝ – ΕΛΕΓΧΟΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΕΑ

Γ.3.1 Κύκλοι εργασιών των συμμετεχουσών εταιριών

Γ.3.1.1 Κύκλος εργασιών εταιριών Αχιλλέα, Κωνσταντίνου και Χρήστου Κωνσταντακόπουλου

- Κύκλος Εργασιών TEMES

87. Σύμφωνα με το άρθρο 10 Ν. 3959/2011, για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών, κατά το τελευταίο δημοσιευμένο οικονομικό έτος (2017), ο συνολικός κύκλος εργασιών της TEMES, στην ελληνική και παγκόσμια αγορά είχε ως εξής^{140,141}:

Πίνακας 6: Ανάλυση του συνολικού κύκλου εργασιών της TEMES

Οικονομική Χρήση 2017 (σε ευρώ)			
Εταιρία	Ελληνικός	Κοινοτικός	Παγκόσμιος
TEMES	[...]	[...]	[...]
[... ¹⁴²]	[...]	[...]	[...]
[... ¹⁴³]	[...]	[...]	[...]
[... ¹⁴⁴]	[...]	[...]	[...]
[... ¹⁴⁵]	[...]	[...]	[...]
[... ¹⁴⁶]	[...]	[...]	[...]
[... ¹⁴⁷]	[...]	[...]	[...]
[... ¹⁴⁸]	[...]	[...]	[...]
[... ¹⁴⁹]	[...]	[...]	[...]
ΣΥΝΟΛΑ	[...]	[...]	[...]

- Κύκλος Εργασιών λοιπών εταιριών Αχιλλέα, Κωνσταντίνου και Χρήστου Κωνσταντακόπουλου

88. Στον ακόλουθο Πίνακα, αποτυπώνονται συνολικά οι κύκλοι εργασιών των λοιπών [...] εταιριών στις οποίες οι Αχιλλέας, Κωνσταντίνος και Χρήστος Κωνσταντακόπουλος έχουν έλεγχο είτε μεμονωμένα είτε από κοινού. Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 10 Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, ο συνολικός κύκλος εργασιών των εν λόγω εταιριών κατά το τελευταίο δημοσιευμένο οικονομικό έτος (2017) στην ελληνική και παγκόσμια αγορά είχε, βάσει των οικονομικών καταστάσεών τους και των στοιχείων που προσκομίστηκαν, ως εξής:

¹⁴⁰ Βάσει των οικονομικών καταστάσεων της TEMES και των στοιχείων που προσκομίστηκαν (Βλ. σχετ. Τμήμα 3.3.1 και 3.3.2 της Γνωστοποίησης και Σχετικό 37 της υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητικής επιστολής). Η TEMES [...] ενοποιεί πλήρως τα αποτελέσματα των εταιριών «NEFERTIA INVESTMENTS LTD», «COSTA NAVARINO NORTH PROPERTIES A.E.», «COSTA NAVARINO SOUTH PROPERTIES A.E.», «BYZANTIO A.E.» και «GREKA ICONS A.E.». Σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση (σελ. 14 και 17), [...]. Σημειώνεται ότι στον εν λόγω πίνακα δεν συμπεριλαμβάνεται ο κύκλος εργασιών της «ΙΟΝΙΚΗ», ο οποίος υπολογίζεται κατωτέρω ξεχωριστά.

¹⁴¹ Βλ. Σχετ. 10 της Γνωστοποίησης.

¹⁴² [...] (βλ. υποσημείωση 15 της Γνωστοποίησης).

¹⁴³ [...] (βλ. υποσημείωση 15 της Γνωστοποίησης).

¹⁴⁴ [...]

¹⁴⁵ Η εταιρία συστάθηκε [...] (βλ. σελ. 2 της υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητικής επιστολής).

¹⁴⁶ Η εταιρία συστάθηκε [...] (βλ. σελ. 2 της υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητικής επιστολής).

¹⁴⁷ Η εταιρία συστήθηκε [...] (βλ. σελ. 2 της υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητικής επιστολής).

¹⁴⁸ Η εταιρία συστήθηκε [...] (βλ. σελ. 2 της υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 απαντητικής επιστολής).

¹⁴⁹ Η εταιρία συστήθηκε [...] (βλ. σελ. 2 της υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2018 απαντητικής επιστολής).

Πίνακας 7: Ανάλυση του συνολικού κύκλου εργασιών των λοιπών εταιριών Αχιλλέα, Κωνσταντίνου και Χρήστου Κωνσταντακόπουλου

Οικονομική Χρήση 2017 (σε ευρώ)		
Ελληνικός	Κοινοτικός	Παγκόσμιος
[...]	[...]	[...]

89. Επομένως, ο συνολικός κύκλος εργασιών των εταιριών των συμφερόντων Αχιλλέα, Κωνσταντίνου και Χρήστου Β. Κωνσταντακόπουλου, συμπεριλαμβανομένης της TEMES αποτυπώνεται στον κατωτέρω πίνακα^{150,151}:

Πίνακας 8: Ανάλυση του συνολικού κύκλου εργασιών των εταιριών Αχιλλέα, Κωνσταντίνου και Χρήστου Κωνσταντακόπουλου συμπεριλαμβανομένης της TEMES

Οικονομική Χρήση 2017 (σε ευρώ)		
Ελληνικός	Κοινοτικός	Παγκόσμιος
[...]	[...]	[...]

Γ.3.1.2 Κύκλος εργασιών της «ΙΟΝΙΚΗ»

90. Σύμφωνα με το άρθρο 10 Ν. 3959/2011, για τον υπολογισμό του κύκλου εργασιών, κατά το τελευταίο δημοσιευμένο οικονομικό έτος (2017), ο συνολικός κύκλος εργασιών της «ΙΟΝΙΚΗ» στην ελληνική και παγκόσμια αγορά είχε ως εξής¹⁵²:

Πίνακας 9: Ανάλυση του συνολικού κύκλου εργασιών της «ΙΟΝΙΚΗ»

Οικονομική Χρήση 2017 (σε ευρώ)		
Ελληνικός	Κοινοτικός	Παγκόσμιος
[...]	[...]	[...]

91. Σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερθέντα, ο συνολικός κύκλος εργασιών συμμετεχουσών εταιριών στην ελληνική και παγκόσμια αγορά κατά το άρθρο 10 Ν. 3959/2011 έχει ως ακολούθως¹⁵³:

- Ως προς την εξαγοράζουσα επιχείρηση TEMES:

Οικονομική Χρήση 2017 (σε ευρώ)		
Ελληνικός	Κοινοτικός	Παγκόσμιος
[...]	[...]	[...]

- Ως προς την εξαγοραζόμενη επιχείρηση ΙΟΝΙΚΗ:

Οικονομική Χρήση 2017 (σε ευρώ)		
Ελληνικός	Κοινοτικός	Παγκόσμιος
[...]	[...]	[...]

¹⁵⁰ Σημειώνεται στον εν λόγω κύκλο εργασιών δεν συμπεριλήφθηκε ο κύκλος εργασιών της «ΙΟΝΙΚΗ», καθώς υπολογίζεται κατωτέρω ξεχωριστά.

¹⁵¹ Υπενθυμίζεται ότι στα οικονομικά μεγέθη της TEMES δεν συμπεριλαμβάνεται ο κύκλος εργασιών της «ΙΟΝΙΚΗ», ο οποίος υπολογίζεται κατωτέρω ξεχωριστά.

¹⁵² Βάσει των οικονομικών καταστάσεων της και των στοιχείων που προσκομίστηκαν. Βλ. σχετ. Τμήμα 3.3.1 της Γνωστοποίησης (σελ. 15).

¹⁵³ Επικουρικά σημειώνεται ότι κατά τα αναφερθέντα στη Γνωστοποίηση (βλ. σελ 16), [...].

Γ.3.2 Έλεγχος αρμοδιότητας ΕΑ

92. Σύμφωνα με το άρθρο 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011¹⁵⁴, όπως ισχύει, μια συγκέντρωση πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού όταν α) ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση ανέρχεται στην παγκόσμια αγορά σε τουλάχιστον 150 εκατομμύρια ευρώ και β) δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμιά χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 15 εκατομμυρίων ευρώ στην ελληνική αγορά.
93. Εν προκειμένω, η υπό εξέταση συγκέντρωση υπόκειται σε προηγούμενη γνωστοποίηση, δεδομένου ότι, σύμφωνα με τα προσκομισθέντα από τη γνωστοποιούσα στοιχεία, πληρούνται τα κριτήρια του άρθρου 6 παρ. 1 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει. Η εθνική διάσταση της συγκέντρωσης προκύπτει, σύμφωνα με το νόμο, από τον προσδιορισμό του κύκλου εργασιών¹⁵⁵ όλων των συμμετεχουσών στη συγκέντρωση επιχειρήσεων¹⁵⁶. Στην υπό κρίση συγκέντρωση πληρούται το κριτήριο περί του συνολικού κύκλου εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην παγκόσμια αγορά, διότι το σχετικό ποσό, ανερχόμενο κατά τη χρήση του έτους 2017 σε [...], υπερβαίνει το προβλεπόμενο κατώφλι των €150.000.000¹⁵⁷.
94. Επίσης, πληρούται το σωρευτικά προβλεπόμενο κριτήριο υπαγωγής, αναφορικά με τον κύκλο εργασιών που πραγματοποιείται στην εθνική αγορά, από δύο, τουλάχιστον, συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, χωριστά για καθεμία εξ αυτών, καθώς ο κύκλος εργασιών της εξαγοράζουσας στην ελληνική αγορά, ανερχόμενος κατά τη χρήση του έτους 2017 σε [...], υπερβαίνει το προβλεπόμενο κατώφλι των €15.000.000¹⁵⁸. Περαιτέρω, ο συνολικός κύκλος εργασιών της Αποκτώμενης Επιχείρησης, ανερχόμενος, στην εθνική αγορά, κατά τη χρήση του έτους 2017, σε €[...]¹⁵⁹ υπερβαίνει το προβλεπόμενο κατώφλι των €15.000.000.
95. Περαιτέρω, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 2 εδ. γ' του Κανονισμού (ΕΚ) 139/2004¹⁶⁰, μία συγκέντρωση έχει κοινοτική διάσταση όταν: **α)** ο συνολικός κύκλος εργασιών που πραγματοποιούν παγκοσμίως όλες οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις υπερβαίνει τα 5 δισεκατομμύρια ευρώ και **β)** δύο

¹⁵⁴ Σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 1: «Κάθε συγκέντρωση επιχειρήσεων πρέπει να γνωστοποιείται στην Επιτροπή Ανταγωνισμού μέσα σε τριάντα ημέρες από τη σύναψη συμφωνίας ή τη δημοσίευση της προσφοράς ή ανταλλαγής ή την ανάληψη υποχρέωσης για την απόκτηση συμμετοχής, που εξασφαλίζει τον έλεγχο της επιχείρησης, όταν ο συνολικός κύκλος εργασιών όλων των επιχειρήσεων που συμμετέχουν στη συγκέντρωση κατά το άρθρο 10 ανέρχεται, στην παγκόσμια αγορά τουλάχιστον σε εκατόν πενήντα εκατομμύρια (150.000.000) ευρώ και δύο τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, η καθεμιά χωριστά, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των δεκαπέντε εκατομμυρίων (15.000.000) ευρώ στην ελληνική αγορά».

¹⁵⁵ Ο κύκλος εργασιών των μερών που συμμετέχουν στη συγκέντρωση προκύπτει από το άθροισμα των κύκλων εργασιών των επιχειρήσεων που ορίζει το άρθρο 10 παρ. 4 ν. 3959/2011, όπως ισχύει, κατά τα οριζόμενα και στην παράγραφο 1 του άρθρου αυτού.

¹⁵⁶ Για τον ορισμό της συμμετέχουσας επιχείρησης βλ. άρθρα 5, 6 και 10 του ν. 3959/2011, όπως ισχύει, καθώς και σχετική πρακτική της Επιτροπής Ανταγωνισμού (www.epant.gr) και επικουρικά την Κωδικοποιημένη Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

¹⁵⁷ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω υπό Ενότ. Γ.3.1.1 και Γ.3.1.2. Ο συνολικός κύκλος εργασιών των συμμετεχουσών επιχειρήσεων στην παγκόσμια αγορά ανέρχεται, κατά τη χρήση του 2017, σε €[...], ήτοι, το άθροισμα του κύκλου εργασιών των εταιριών συμφερόντων Αχιλλέα, Κωνσταντίνου και Χρήστου Β. Κωνσταντακόπουλου, συμπεριλαμβανομένης και της ΤΕΜΕΣ (€[...]) και της «ΙΟΝΙΚΗ» (€[...]).

¹⁵⁸ Βλ. ανωτέρω Ενότ. Γ.3.1.1.

¹⁵⁹ Βλ. αναλυτικά ανωτέρω Ενότ. Γ.3.1.2.

¹⁶⁰ Του Συμβουλίου, της 20.1.2004, για τον έλεγχο των συγκεντρώσεων μεταξύ επιχειρήσεων («Κοινοτικός Κανονισμός Συγκεντρώσεων»), ΕΕ L 024 της 29/01/2004, σελ. 0001 - 0022.

τουλάχιστον από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιούν, κάθε μία χωριστά, εντός της Κοινότητας, συνολικό κύκλο εργασιών άνω των 250 εκατομμυρίων ευρώ, εκτός εάν κάθε μία από τις συμμετέχουσες επιχειρήσεις πραγματοποιεί άνω των δύο τρίτων του συνολικού κοινοτικού κύκλου εργασιών της σε ένα και το αυτό κράτος μέλος¹⁶¹.

96. Εν προκειμένω, τα μέρη δεν πληρούν τα κατώφλια του κύκλου εργασιών, σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη, με αποτέλεσμα να εκτιμάται ότι η εξεταζόμενη συναλλαγή δεν έχει κοινοτική διάσταση. Κατά συνέπεια, η παρούσα γνωστοποίηση υποβάλλεται αρμοδίως ενώπιον της ΕΑ.

Γ.4 ΕΛΕΓΧΟΣ ΠΑΡΑΔΕΚΤΟΥ, ΕΜΠΡΟΘΕΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΣΗΚΟΝΤΟΣ ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ

97. Κατόπιν της υπογραφής της σύμβασης αγοραπωλησίας μετοχών στις 14.2.2019, η ΤΕΜΕΣ προέβη σε εμπρόθεσμη υποβολή γνωστοποίησης της σχετικής συναλλαγής ενώπιον της ΕΑ στις 14.3.2019¹⁶², ήτοι εντός τριάντα (30) ημερών από τη σύναψη της ανωτέρω σύμβασης με την οποία αποκτάται έλεγχος επί της «ΙΟΝΙΚΗ», σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 6 του Ν. 3959/2011.
98. Τη γνωστοποίηση συνόδευε το προβλεπόμενο στο άρθρο 45 παρ. 1 Ν. 3959/2011 παράβολο των 1.100 Ευρώ¹⁶³. Επιπλέον, η γνωστοποιούσα εταιρία απέστειλε στην ΕΑ¹⁶⁴ αντίτυπο του φύλλου¹⁶⁵ της ημερήσιας οικονομικής εφημερίδας πανελλαδικής κυκλοφορίας «Η ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ» της 21.3.2019, στο οποίο δημοσιεύτηκε η υπό κρίση πράξη, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 6 παρ. 6 Ν. 3959/2011 και στη με αριθ. 558/VII/2013 Απόφαση της ΕΑ¹⁶⁶ για τον καθορισμό του ειδικότερου περιεχομένου της γνωστοποίησης συγκεντρώσεων. Ως εκ τούτου, η εν λόγω γνωστοποίηση θεωρείται εμπρόθεσμη και παραδεκτή. Το κείμενο της ως άνω δημοσίευσης αναρτήθηκε στο διαδικτυακό τόπο της ΕΑ στις 3.4.2019, κατ' άρθρο 6 παρ. 6 εδ. β' του Ν. 3959/2011.
99. Επί του αρχικού εντύπου γνωστοποίησης, η ΓΔΑ ζήτησε διευκρινίσεις και συμπληρωματικά στοιχεία¹⁶⁷, απαραίτητα για την αξιολόγηση της συγκέντρωσης, προκειμένου να συλλέξει στοιχεία για την εν λόγω πράξη βάσει του άρθρου 8 παρ. 11 υπό (β) Ν. 3959/2011, ως ισχύει. Η γνωστοποιούσα με τις υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 και 2511/4.4.2019 επιστολές της προς τη ΓΔΑ, αντιστοίχως, παρέιχε τα πρόσθετα στοιχεία τα οποία της ζητήθηκαν.
100. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με το άρθρο 8 παρ. 11 και 12 του Ν. 3959/2011, η 4.4.2019 θεωρείται ως ημερομηνία προσήκουσας γνωστοποίησης και έναρξης των σχετικών προβλεπόμενων από το νόμο

¹⁶¹ Βλ. άρθρο 1 παρ. 2 του Κοινοτικού Κανονισμού Συγκεντρώσεων.

¹⁶² Αριθ. πρωτ. 1950.

¹⁶³ Βλ. σχετικά άρθρο 45 παρ. 1 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει. Το υποβληθέν ηλεκτρονικό παράβολο €1.100 εκδόθηκε την 8.3.2019 με [...] για την ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

¹⁶⁴ Με την υπ' αριθ. πρωτ. 2168/21.3.2019 επιστολή της.

¹⁶⁵ Αριθ. φύλλου 26.890.

¹⁶⁶ ΦΕΚ 91/Β/21.1.2013.

¹⁶⁷ Με τις υπ' αριθ. πρωτ. 2250/26.3.2019 και 2473/3.4.2019 επιστολές της, οι οποίες αφορούσαν σε συμπληρωματικά στοιχεία που κρίθηκαν από τη ΓΔΑ ως απαραίτητα για την αξιολόγηση της σκοπούμενης συγκέντρωσης. Περαιτέρω, η ΓΔΑ με την υπ' αριθ. πρωτ. 2251/26.3.2019 επιστολή παροχής στοιχείων κατ' άρθρο 38 του Ν. 3959/2011 ζήτησε από την FIVEDUNES στοιχεία και διευκρινίσεις, τα οποία υπεβλήθησαν την 1.4.2019 (αριθ. πρωτ. 2386).

προθεσμιών. Συνεπώς, η προθεσμία έκδοσης απόφασης της ΕΑ επί της γνωστοποιηθείσας συγκέντρωσης παρέρχεται στις 6.5.2019¹⁶⁸.

Δ. ΣΧΕΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ - ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

Δ.1 ΣΧΕΤΙΚΗ ΑΓΟΡΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

101. Η TEMES δραστηριοποιείται στην αγορά παροχής ξενοδοχειακών υπηρεσιών¹⁶⁹:
- α)** με τα ξενοδοχεία πέντε αστέρων (5*) με τις εμπορικές επωνυμίες «THE WESTIN RESORT, COSTA NAVARINO» και «THE ROMANOS, A LUXURY COLLECTION RESORT, COSTA NAVARINO» στην περιοχή της Μεσσηνίας και
 - β)** με το ξενοδοχείο (5*) με την εμπορική επωνυμία «HILTON ΑΘΗΝΩΝ» (μέσω της συμμετοχής της κατά 50% στην ΙΟΝΙΚΗ)¹⁷⁰.
102. Αντιστοίχως, η «ΙΟΝΙΚΗ» δραστηριοποιείται στην ανωτέρω αγορά παροχής ξενοδοχειακών υπηρεσιών με το ξενοδοχείο πέντε αστέρων (5*) με την εμπορική επωνυμία «HILTON ΑΘΗΝΩΝ».
103. Συνεπώς, ως σχετική αγορά της υπό κρίση πράξης, στην οποία δραστηριοποιούνται και τα δύο μέρη, ορίζεται η αγορά παροχής ξενοδοχειακών υπηρεσιών.
104. Ως προς τον ορισμό της σχετικής αγοράς υπηρεσιών, η γνωστοποιούσα υποστηρίζει ότι με δεδομένο ότι η «ΙΟΝΙΚΗ» και η TEMES δραστηριοποιούνται στην αγορά παροχής ξενοδοχειακών υπηρεσιών αποκλειστικά μέσω ξενοδοχείων 5 αστέρων (5*), ως σχετική αγορά της υπό εξέταση συναλλαγής μπορεί να θεωρηθεί είτε η αγορά ξενοδοχείων 4* και 5* είτε επικουρικά η αγορά ξενοδοχείων 5*¹⁷¹.
105. Προς επίρρωση των ισχυρισμών της, η Γνωστοποιούσα αναφέρει ότι βάσει υπουργικών αποφάσεων, οι οποίες καθορίζουν τις τεχνικές και λειτουργικές προδιαγραφές και τα βαθμολογούμενα κριτήρια για τα ξενοδοχεία και την κατάταξή τους σε κατηγορίες αστέρων, οι διαφοροποιήσεις μεταξύ των κατηγοριών αστέρων 4* και 5* είναι ελάχιστες και αφορούν χαρακτηριστικά τα οποία δεν λαμβάνονται υπόψη από τους καταναλωτές κατά την επιλογή του ξενοδοχείου¹⁷². Επιπροσθέτως, κατά τη Γνωστοποιούσα, σε ό,τι αφορά την υποχρέωση ή μη τήρησης συγκεκριμένων προδιαγραφών σχετικά με τις παροχές και τον εξοπλισμό των δωματίων,

¹⁶⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 60 του Κώδικα Διοικητικής Δικονομίας «1. Οι Προθεσμίες που ορίζονται από το νόμο ή από τα δικαστήρια αρχίζουν την επόμενη ημέρα από εκείνη κατά την οποία συντελέστηκε το γεγονός που αποτέλεσε την αφετηρία τους και λήγουν στις επτά (7) το βράδυ της τελευταίας ημέρας, αν δε αυτή είναι αργία, την ίδια ώρα της αμέσως επόμενης εργάσιμης ημέρας...».

¹⁶⁹ Βλ. σελ. 24-25 της Γνωστοποίησης.

¹⁷⁰ Αξίζει να σημειωθεί ότι στην υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 επιστολή της, η TEMES επιβεβαιώνει ότι: [...]

¹⁷¹ Βλ. σελ. 25 της Γνωστοποίησης.

¹⁷² Βλ. ΥΑ 216/ΦΕΚ Β-10/09.01.2015, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει δυνάμει των μεταγενέστερων Αποφάσεων με αριθμό 19102 (ΦΕΚ 3387/Β'/20.10.2016), 21654 (ΦΕΚ 4242/Β'/5.12.2017) και 17352 (ΦΕΚ 4822/Β'/30.10.2018) τα οποία προσκόμισε η Γνωστοποιούσα ως Σχετ. 23-25. Για παράδειγμα, η διαφορά μεταξύ ελάχιστου αριθμού μορίων βάσει προαιρετικών κριτηρίων που απαιτείται για την κατάταξη σε μία εκ των ως άνω κατηγοριών είναι μικρή (5.500 μόρια για κατάταξη σε κατηγορία 5* και 4.000 μόρια για κατηγορία 4*) και απορρέει από ελάχιστες διαφοροποιήσεις όσον αφορά την επιφάνεια των δωματίων των ξενοδοχείων, των χώρων αναμονής, τη συχνότητα υποχρεωτικής αλλαγής κλινοσκεπασμάτων κάθε μία ή ανά δύο ημέρες, κλπ.).

καθώς και τις εξωτερικές τους εγκαταστάσεις, τα ξενοδοχεία και των δύο ως άνω κατηγοριών ουσιαστικά δεν διαφοροποιούνται. Διαθέτουν, δηλαδή, σχεδόν ανεξαιρέτως σύνοδες εγκαταστάσεις (πολυτελή εστιατόρια, γυμναστήριο, σπα, πισίνες, αίθουσες εκδηλώσεων και συνεδρίων, χώρους αθλοπαιδιών, κλπ.), χωρίς ωστόσο να αποτελούν, καταρχήν, οι εγκαταστάσεις αυτές επαρκή βάση περαιτέρω διαφοροποίησης της σχετικής αγοράς για την πλειονότητα του καταναλωτικού κοινού, καθώς τα ανωτέρω κριτήρια κατά κανόνα ούτε διαφοροποιούν ουσιαστικά τις τιμές ούτε λαμβάνονται υπόψη από τους καταναλωτές για την επιλογή ξενοδοχείου¹⁷³.

106. Κατά συνέπεια, σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, καθότι «[σ]τη συνείδηση του καταναλωτή τα ξενοδοχεία των ανωτέρω δυο κατηγοριών (4* και 5* αστέρων) ουσιαστικά δεν διαφοροποιούνται και είναι πλήρως όμοια και εναλλάξιμα, υπό την έννοια ότι και οι δύο (2) αυτές κατηγορίες ξενοδοχείων (4* και 5* αστέρων) παρουσιάζουν ομοειδή χαρακτηριστικά και απευθύνονται σε συγκεκριμένο τμήμα του διεθνούς καταναλωτικού κοινού, το οποίο μάλιστα επιλέγει τον προορισμό του βάσει ξενοδοχείου και όχι βάσει της τοποθεσίας όπου αυτό βρίσκεται»¹⁷⁴.
107. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (εφεξής και «Ε.Επ.») σε σχετικές αποφάσεις της, αν και εξετάζει το ενδεχόμενο διάκρισης επιμέρους αγορών βάσει διαφόρων κριτηρίων εν τέλει αφήνει το ζήτημα της οριοθέτησης της σχετικής αγοράς ανοικτό¹⁷⁵. Μεταξύ των κριτηρίων που έχουν κατά καιρούς εξεταστεί είναι η διάκριση:
- μεταξύ ανεξάρτητων ξενοδοχείων και αλυσίδων ξενοδοχείων¹⁷⁶, ή
 - βάσει μεγέθους ξενοδοχείων (αριθμός δωματίων) με κριτήριο διάκρισης τον αριθμό των 40 δωματίων, εφόσον θεωρηθεί ότι η ζήτηση ξενοδοχειακών υπηρεσιών από τουριστικά πρακτορεία και εταιρίες διακρίνεται από τη ζήτηση από μεμονωμένους πελάτες¹⁷⁷, ή
 - βάσει της σχέσης τιμής και ποιότητας και πιο συγκεκριμένα βάσει της κατάταξης των

¹⁷³ Βλ. σελ. 24 της Γνωστοποίησης.

¹⁷⁴ Βλ. σελ. 24 της Γνωστοποίησης.

¹⁷⁵ Βλ. και ΕΑ 661/2018, παρ. 50 και νομολογία στην οποία παραπέμπει. Ενδεικτικά βλ. τις αποφάσεις ΕΕ: COMP/M.1596 (1999)-Accor/Blackstone/Colony/Vivendi, COMP/M.2197 (2001) Hilton/Accor/Forte/Travel Services JV, COMP/M.3858 (2005) -Lehman Brothers/SCG/Starwood/Le Meridien, COMP/M.4816 (2007) - Blackstone /Hilton, COMP/M.6058 (2011) -Bank Of Scotland/Barclays Bank/Kew Green Hotels, αλλά και COMP/M.7902 (2016) Marriott /Starwood (παρ. 21 επ). Στις αποφάσεις αυτές, τα μερίδια υπολογίζονται βάσει δωματίων.

¹⁷⁶ Βλ. ενδεικτικά COMP/M.126/1992 Accor/Wagons-Lits (παρ. 20-21), COMP/M.1596/1999-Accor/Blackstone/Colony/Vivendi, παρ. 21-22. Σημειώνεται επικουρικά ότι στο πλαίσιο εξέτασης της απόφασης COMP/M.7902/2016 Marriott International/Starwood (παρ. 21 επ και 46-48), έγινε έρευνα αγοράς η οποία έδειξε ότι η συμμετοχή ενός ξενοδοχείου σε αλυσίδα, το brand name, και τα προγράμματα πίστης δεν συγκαταλέγονται στα βασικά κριτήρια επιλογής των πελατών, ενώ η σημασία της πρόσβασης σε κεντρικά συστήματα κρατήσεων (χαρακτηριστικό των αλυσίδων) έχει μειωθεί τα τελευταία χρόνια, καθώς οι πελάτες μπορούν να κάνουν on-line κρατήσεις απευθείας στα ξενοδοχεία.

¹⁷⁷ Βλ. ενδεικτικά COMP/M.1596/1999-Accor/Blackstone/Colony/Vivendi (παρ. 26). Σύμφωνα με την Κλαδική Μελέτη της ICAP για τις Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις (Οκτώβριος 2016), οι πελάτες δεν είναι πλέον υποχρεωμένοι να καταφύγουν στις υπηρεσίες ενός ταξιδιωτικού γραφείου καθώς μέσω του διαδικτύου έχουν τη δυνατότητα να επιλέξουν το ξενοδοχείο της αρεσκείας τους, το μέσο μεταφοράς που επιθυμούν καθώς και πλήθος συμπληρωματικών υπηρεσιών διαμορφώνοντας το «πακέτων διακοπών» που επιθυμούν. Επιπλέον οι περισσότερες τουριστικές επιχειρήσεις διατηρούν δικές τους ιστοσελίδες (με συστήματα κράτησης) και ως εκ τούτου ο υποψήφιος πελάτης αποκτά τη δυνατότητα απευθείας επικοινωνίας με τους παρόχους ξενοδοχειακών υπηρεσιών (σελ. 3 Κλαδικής Μελέτης).

ξενοδοχείων σε κατηγορίες 1, 2 κ.ο.κ. αστέρων μέσω της οποίας εκφράζεται η σχέση αυτή¹⁷⁸. Σημειώνεται ότι η Ε.Επ. έχει εξετάσει διάφορες εναλλακτικές πιθανές σχετικές διακρίσεις βάσει της κατάταξης αστέρων¹⁷⁹ λαμβάνοντας υπόψη ότι αφενός δεν εξασφαλίζεται ίδιο επίπεδο ποιότητας ως προς τις παρεχόμενες υπηρεσίες των ξενοδοχείων της ίδιας κατηγορίας αστέρων και αφετέρου ότι υφίστανται αλυσιδωτές αλληλοεπικαλύψεις μεταξύ των κατηγοριών. Σύμφωνα δε με σχετικά πρόσφατη έρευνα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής¹⁸⁰, η κατάταξη των ξενοδοχείων βάσει αστέρων αποτελεί βασικό κριτήριο επιλογής για τους καταναλωτές, χωρίς ωστόσο να αποκλείεται η αλληλοεπικάλυψη μεταξύ κατηγοριών (π.χ. τεσσάρων και πέντε αστέρων) δεδομένων των ισχυρών ανταγωνιστικών πιέσεων μεταξύ γειτνιαζουσών κατηγοριών^{181,182}.

108. Ως εκ τούτου, ως **σχετική αγορά υπηρεσιών**, για τους σκοπούς της υπό κρίση πράξης, θα μπορούσε να οριστεί η παροχή ξενοδοχειακών υπηρεσιών από (i) ξενοδοχεία πέντε αστέρων (5*) ή (ii) από ξενοδοχεία τεσσάρων και πέντε αστέρων (4* και 5*), αν ήθελε θεωρηθεί ότι υφίσταται σε επαρκή βαθμό αλυσιδωτή υποκατάσταση μεταξύ τους¹⁸³. Εν προκειμένω, όμως, και για τους σκοπούς της παρούσας συγκέντρωσης η ακριβής οριοθέτηση της σχετικής αγοράς υπηρεσιών παρέλκει, δεδομένου ότι, **ακόμα και υπό τη στενότερη θεώρηση, η υπό κρίση πράξη δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις εν λόγω σχετικές αγορές.**

Δ.2 ΣΧΕΤΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΑΓΟΡΑ

109. Σύμφωνα με πάγια πρακτική της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, η γεωγραφική αγορά παροχής ξενοδοχειακών υπηρεσιών δύναται να οριστεί τόσο σε εθνικό επίπεδο όσο και σε τοπικό επίπεδο (ή

¹⁷⁸ Βλ. σχετικά το διαδικτυακό τόπο της Ένωσης Hotelstars.

https://www.hotelstars.eu/fileadmin/Dateien/PORTAL_HSU/Kriterienkataloge/EN_Hotelstars_Union-Criteria_2015-2020.pdf για τις ελάχιστες προδιαγραφές που πρέπει να καλύπτει ένα ξενοδοχείο προκειμένου να καταταχθεί σε συγκεκριμένη κατηγορία αστέρων. Σημειώνεται ότι η Ένωση Hotelstars ιδρύθηκε το 2009 (η Ελλάδα αποτελεί μέλος της από το 2013) με στόχο την εναρμόνιση της κατηγοριοποίησης των ξενοδοχείων βάσει κοινών κριτηρίων και διαδικασιών. Τελεί υπό την αιγίδα της ένωσης «HOTREC – Hospitality Europe» η οποία έχει μέλη της 43 επαγγελματικές ενώσεις που εκπροσωπούν τους τομείς των ξενοδοχειακών υπηρεσιών, υπηρεσιών εστίασης, κ.α. Από την Ελλάδα μέλος της HOTREC και της Hotelstars είναι το Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος (βλ και www.hotrec.eu).

¹⁷⁹ Όπως ομαδοποίηση των κατηγοριών 1* με 2*, 2* με 3*, 3* με 4* ή 1*-2*-3* ή 2*-3*-4* (βλ. ενδεικτικά COMP/M.6738 - GOLDMAN SACHS/KKR/QMH (2012) παρ. 14-15, COMP/M.2997-ACCOR/EBERTZ/DORINT (2002) παρ. 7 καθώς και COMP/M.7902 (2016) Marriott/Starwood (παρ. 50 και υποσημείωση 67).

¹⁸⁰ Στο πλαίσιο της απόφασης COMP/M.7902 (2016) Marriott/Starwood (παρ. 49 επ).

¹⁸¹ Βλ. COMP/M.7902 (2016) Marriott/Starwood. Αν και οι συμμετέχοντες στην εν λόγω έρευνα εξέφρασαν την άποψη ότι δεν υπάρχει υποκατάσταση μεταξύ ξενοδοχείων 3* και 4* και συνακόλουθα μεταξύ 4* και 5* (παρ. 60), ωστόσο εντοπίζονται ισχυρές ομοιότητες ως προς την παροχή υπηρεσιών και το επίπεδο τιμών μεταξύ κοντινών κατηγοριών, ενώ παράλληλα υπάρχουν περιπτώσεις στην ίδια γεωγραφική περιοχή ξενοδοχεία 4* να παρέχουν ευρύτερο φάσμα υπηρεσιών σε σχέση με ξενοδοχεία 5* (παρ. 57 της ως άνω απόφασης).

¹⁸² Σημειώνεται περαιτέρω ότι τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση των ανταγωνιστικών πιέσεων που ασκούνται στις παραδοσιακές μορφές παροχής ξενοδοχειακών υπηρεσιών, ιδίως των κατωτέρων κατηγοριών (1*-3*) από καταλύματα τύπου «bed&breakfast» τα οποία προσφέρονται προς ενοίκιαση μέσω ιστοσελίδων (ενδεικτικά τα μέρη αναφέρουν την ιστοσελίδα «www.airbnb.gr» (βλ. παρ. 12 της Απόφασης ΕΑ 633/2016 και παρ. 50 της ΕΑ 661/2018).

¹⁸³ Σημειώνεται ότι στην Απόφαση ΕΑ 383/V/2008, τα μερίδια υπολογίζονται βάσει κλινών επί των ξενοδοχείων πέντε αστέρων (5*) ενώ αντίστοιχα στις Αποφάσεις ΕΑ 633/2016 και 661/2018, τα μερίδια υπολογίζονται βάσει κλινών και δωματίων τόσο επί των ξενοδοχείων πέντε αστέρων (5*) όσο και επί των ξενοδοχείων τεσσάρων και πέντε αστέρων (4* και 5*).

και στενά τοπικό ακόμα και σε επίπεδο πόλης), αφήνοντας ωστόσο το ζήτημα της οριοθέτησης της γεωγραφικής αγοράς ανοικτό. Αφενός ο συγκεκριμένος κλάδος είναι άρρηκτα συνδεδεμένος με τις εθνικές οικονομικές συνθήκες και με ομοιογενείς συνθήκες ανταγωνισμού και αφετέρου εμφανίζει ένα δεύτερο επίπεδο ανταγωνισμού σε τοπικό επίπεδο, καθώς το πρωταρχικό κριτήριο επιλογής ενός ξενοδοχείου είναι η τοποθεσία του¹⁸⁴.

110. Όπως αναφέρεται στη Γνωστοποίηση¹⁸⁵ «[η] σχετική γεωγραφική αγορά είναι η αγορά της Ελλάδας, άλλως επικουρικός η αγορά της ευρύτερης περιοχής της Αττικής, άλλως όλως επικουρικότερα η αγορά του κέντρου της Αθήνας, τούτο δε ισχύει τόσο για το ελληνικό όσο και για το διεθνές καταναλωτικό κοινό. Και στις δύο ως άνω γεωγραφικές αγορές και στη συγκεκριμένη σχετική αγορά υπηρεσιών (ξενοδοχεία τεσσάρων (4*) και πέντε (5*) αστέρων ή επικουρικά μόνο ξενοδοχεία πέντε (5*) αστέρων), κάθε ξενοδοχείο ανταγωνίζεται τα άλλα ως τόπος προορισμού του καταναλωτικού κοινού».
111. Συναφώς και σε αντιστοιχία με σχετικές αποφάσεις της ΕΑ¹⁸⁶, ως **σχετική γεωγραφική αγορά** δύναται να ορισθεί στο επίπεδο του **συνόλου της ελληνικής επικράτειας** με περαιτέρω ωστόσο εξέταση της τοπικής (ή/και στενότερα τοπικής) διάστασης σε επίπεδο (i) Περιφέρειας Αττικής και (ii) του κεντρικού τομέα των Αθηνών.

Δ.3 ΕΠΗΡΕΑΖΟΜΕΝΕΣ ΑΓΟΡΕΣ

112. Ως «επηρεαζόμενη αγορά» νοείται: α) κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκούν επιχειρηματικές δραστηριότητες δύο ή περισσότερες από τις συμμετέχουσες στη συγκέντρωση επιχειρήσεις, εφόσον εκτιμάται ότι η συγκέντρωση θα οδηγήσει σε συνολικό μερίδιο στην αγορά αυτή ύψους τουλάχιστον 15% (η περίπτωση αφορά οριζόντιες σχέσεις), καθώς και β) κάθε σχετική αγορά στην οποία ασκεί επιχειρηματικές δραστηριότητες οποιαδήποτε συμμετέχουσα επιχείρηση και βρίσκεται σε προηγούμενο ή επόμενο στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας του προϊόντος σε σχέση με την αγορά στην οποία δραστηριοποιείται άλλη συμμετέχουσα επιχείρηση, και οποιοδήποτε από τα ατομικά ή συνδυασμένα μερίδια αγοράς των επιχειρήσεων αυτών, σε οποιοδήποτε στάδιο της παραγωγικής ή εμπορικής διαδικασίας, ανέρχεται σε 25% τουλάχιστον, ανεξάρτητα αν μεταξύ των μερών υφίσταται σχέση προμηθευτή/πελάτη (η περίπτωση αφορά τις κάθετες σχέσεις).
113. Όπως προαναφέρθηκε, η δραστηριότητα των μερών παρουσιάζει οριζόντια αλληλοεπικάλυψη στην αγορά παροχής ξενοδοχειακών υπηρεσιών. Περαιτέρω, από την έρευνα της Επιτροπής, επιβεβαιώνεται ότι βάσει των λοιπών δραστηριοτήτων των μερών δεν υφίστανται κάθετες σχετικές με την υπό κρίση πράξη αγορές¹⁸⁷.

¹⁸⁴ Βλ. ενδεικτικά *COMP/M.1596 (1999)-Accor/Blackstone/Colony/Vivendi (παρ. 29-30)*, *COMP/M.2197 (2001)Hilton/Accor/Forte/Travel Services JV (παρ. 28-29)*, *COMP/M.3858 (2005)-Lehman Brothers/SCG/Starwood/Le Meridien (παρ. 18-20)*, *COMP/M.4816 (2007)-Blackstone/Hilton (παρ. 15-16)*, *COMP/M.6058 (2011)-Bank Of Scotland/Barclays Bank/Kew Green Hotels (παρ. 15-16)*, *COMP/M.7902 (2016) Marriott/Starwood (παρ. 118-120)*.

¹⁸⁵ Βλ. Τμήμα 6.2 (σελ. 25-26) της Γνωστοποίησης.

¹⁸⁶ Βλ. Αποφάσεις ΕΑ 383/V/2008, 633/2016 και 661/2018 .

¹⁸⁷ Εν προκειμένω, λαμβάνοντας υπόψη τις λοιπές δραστηριότητες των μερών, δεν υφίστανται καθέτως σχετικές αγορές. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει κατά καιρούς εξετάσει κάθετες επιπτώσεις συγκεντρώσεων στην εν λόγω αγορά οι οποίες συνίστανται σε δραστηριότητες κυρίως συστημάτων κράτησης, υπηρεσιών ανάπλασης γης και κατασκευής ξενοδοχείων, προμήθειας τροφίμων, ποτών, υπηρεσιών πλυντηρίου mini-bars η/και χρηματοκιβωτίων,

114. Σύμφωνα με τη Γνωστοποιούσα, το συνολικό μερίδιο αγοράς των μερών είναι, σε κάθε περίπτωση, κατώτερο του 15% και, ως εκ τούτου, δεν υφίστανται οριζόντια επηρεαζόμενες αγορές¹⁸⁸.
115. Από την έρευνα της Επιτροπής και ενόψει των μεριδίων αγοράς των μερών, όπως παρουσιάζονται στην Ενότητα Δ.4, προκύπτει ότι υπό οιαδήποτε θεώρηση της σχετικής αγοράς, ακόμα και υπό την αυστηρότερη θεώρηση αυτής (ήτοι εάν ήθελε θεωρηθεί ως σχετική αγορά η παροχή ξενοδοχειακών υπηρεσιών από ξενοδοχεία πέντε αστέρων και ως σχετική γεωγραφική αγορά η Περιφέρεια Αττικής ή και ακόμα στενότερα ο Κεντρικός Τομέας Αθηνών), το συνολικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών κατόπιν της ολοκλήρωσης της υπό κρίση πράξης είναι σε κάθε περίπτωση, ιδιαίτερος χαμηλό και κυμαίνεται από 0,64% έως 12,26%^{189,190} οπότε και σε κάθε περίπτωση μικρότερο του ορίου του 15%.
116. Ως εκ τούτου, και βάσει των ανωτέρω αναφερομένων αγορών όπου δραστηριοποιούνται οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις, δεν υφίστανται ούτε οριζόντιες ούτε κάθετες επηρεαζόμενες από την υπό κρίση πράξη αγορές.

Δ.4 ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΣ - ΜΕΓΕΘΟΣ ΚΑΙ ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ

117. Στην ελληνική επικράτεια, δραστηριοποιούνται πλήθος αλυσίδων και μεμονωμένων ξενοδοχείων. Το έτος 2017, ο συνολικός αριθμός ξενοδοχειακών μονάδων στην ελληνική επικράτεια ανερχόταν σε 9.783, δυναμικότητας 414.127 δωματίων και 806.045 κλινών, εκ των οποίων περί το 45% αφορούσε σε δωμάτια και κλίνες ξενοδοχείων τεσσάρων (4*) και πέντε (5*) αστέρων^{191,192}. Αντιστοίχως, για το έτος 2018 ο συνολικός αριθμός ξενοδοχειακών μονάδων στην ελληνική επικράτεια ανερχόταν σε 9.873, δυναμικότητας 425.973 δωματίων και 835.773 κλινών, εκ των οποίων περί το 47% αφορούσε σε δωμάτια και κλίνες ξενοδοχείων τεσσάρων (4*) και πέντε (5*) αστέρων¹⁹³.
118. Το έτος 2018, στη σχετική αγορά υπηρεσιών ξενοδοχείων πέντε (5*) αστέρων, τα μερίδια αγοράς των συμμετεχόντων, υπολογιζόμενα βάσει δωματίων και κλινών στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών, στην Περιφερειακή Ενότητα Αττικής και στην ελληνική επικράτεια παρατίθεται κατωτέρω (Πίνακας).

Πίνακας 10: Αριθμός δωματίων και κλινών και μερίδια αγοράς συμμετεχουσών (ξενοδοχεία 5*)

αλλά και διοργανώσεις συνεδρίων και γραφεία ομαδικού τουρισμού (βλ. ενδεικτικά *COMP/M.2197 - HILTON/ACCOR/FORTE/TRAVEL SERVICES JV (2001) παρ. 31-37*, *COMP/M.4816 - BLACKSTONE/HILTON (2007) παρ. 36-42*, *COMP/M.7968 - EQT SERVICES UK/KUONI TRAVEL HOLDING (2016) παρ. 29-53*, *COMP/M.3068 - ASCOTT GROUP /GOLDMAN SACHS /ORVILLE παρ 30-31*, *COMP/M.4612 -ACCOR/PIERRE ET VACANCES/NEWCITY JV (2007) παρ 43*, *COMP/M.6058 - BANK OF SCOTLAND/BARCLAYS BANK/KEW GREEN HOTELS (2011) παρ. 37-39*, *COMP/M.6108 -EQT V/DOMETIC (2011) παρ. 22-32*).

¹⁸⁸ Βλ. σελ. 26 της Γνωστοποίησης. Επίσης, η Γνωστοποιούσα αναφέρει ότι [...]

¹⁸⁹ Ομοίως, κατά την άποψη και της γνωστοποιούσας, για την έγκριση της υπό κρίση συγκέντρωσης δεν απαιτείται επακριβής ορισμός της σχετικής αγοράς τόσο από πλευράς αγοράς υπηρεσιών όσο και από πλευράς γεωγραφικής αγοράς (βλ. σελ. 6 της Γνωστοποίησης).

¹⁹⁰ Βλ. σχετικά την Ενότητα «Ανταγωνισμός - Μέγεθος και Μερίδια Αγοράς».

¹⁹¹ Βλ. δημοσιευμένα στοιχεία στην επίσημη ιστοσελίδα του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος (εφεξής και «ΞΕΕ») (<http://www.grhotels.gr>). Εν προκειμένω παρατίθενται τα στοιχεία του έτους 2017 και 2018. Το ΞΕΕ αποτελεί εποπτευόμενο φορέα του Υπουργείου Τουρισμού (<http://www.mintour.gov.gr/Ministry/SupervisedOrganisations/KsenodoxeiakoEpimelitirioElladas>).

¹⁹² Βλ. Σχετ. 30 της Γνωστοποίησης.

¹⁹³ Βλ. Σχετ. 38 της υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 επιστολή της Γνωστοποιούσας.

ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (5*)						
2018	Κεντρικός Τομέας Αθηνών		Περιφέρεια Αττικής		Ελληνική Επικράτεια	
	Μερ. Αγ. Δωματίων	Μερ. Αγ. Κλινών	Μερ. Αρ. Δωματίων	Μερ. Αγ. Κλινών	Μερ. Αγ. Δωματίων	Μερ. Αγ. Κλινών
ΙΟΝΙΚΗ						
<i>HILTON ΑΘΗΝΩΝ (5*)</i>	12,26%	12,45%	7,89%	7,99%	0,61%	0,58%
ΤΕΜΕΣ						
<i>COSTA NAVARINO (5*)</i>	-	-	-	-	0,92%	1,11%
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΡΩΝ (5*)	12,26%	12,45%	7,89%	7,99%	1,53%	1,68%
<i>Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος και υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 επιστολή της Γνωστοποιούσας (αρ. δωματίων και αρ. κλινών)</i>						

119. Συνεπώς, όπως φαίνεται και στον ανωτέρω πίνακα, εφόσον η αγορά ορισθεί υπό τη στενότερη δυνατή έννοια, δηλαδή στην αγορά ξενοδοχείων 5* του Κεντρικού Τομέα Αθηνών, η υπό εξέταση πράξη δεν επηρεάζει τα ήδη υπάρχοντα μερίδια αγοράς, καθότι η ΤΕΜΕΣ δεν έχει δραστηριότητα στην εν λόγω γεωγραφική αγορά. Το ίδιο ισχύει και αν ληφθεί υπόψη ως γεωγραφική αγορά η Περιφέρεια Αττικής. Αντιθέτως, τα μερίδια των μερών επηρεάζονται υπό τον ευρύτερο δυνατό γεωγραφικό προσδιορισμό, δηλαδή της ελληνικής επικράτειας καθώς το κοινό τους μερίδιο φτάνει αθροιστικά στο 1,53% (λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό δωματίων) και στο 1,68% (με βάση τον αριθμό των κλινών).
120. Επίσης, εφόσον η αγορά ορισθεί υπό **ευρύτερη** έννοια (ήτοι σε επίπεδο ξενοδοχείων 4* και 5* αστέρων) τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών, όπως διαφαίνονται στο ακόλουθο πίνακα, διαμορφώνονται σε ακόμα χαμηλότερα επίπεδα.

Πίνακας 11: Αριθμός δωματίων και κλινών και μερίδια αγοράς συμμετεχουσών (ξενοδοχεία 4* και 5*)

ΜΕΡΙΔΙΑ ΑΓΟΡΑΣ (4* και 5*)						
2018	Κεντρικός Τομέας Αθηνών		Περιφέρεια Αττικής		Ελληνική Επικράτεια	
	Μερ. Αγ. Δωματίων	Μερ. Αγ. Κλινών	Μερ. Αρ. Δωματίων	Μερ. Αγ. Κλινών	Μερ. Αγ. Δωματίων	Μερ. Αγ. Κλινών
ΙΟΝΙΚΗ						
<i>HILTON ΑΘΗΝΩΝ (5*)</i>	5,58%	5,74%	3,18%	3,21%	0,25%	0,24%
ΤΕΜΕΣ						
<i>COSTA NAVARINO (5*)</i>	-	-	-	-	0,39%	0,47%
ΣΥΝΟΛΟ ΜΕΡΩΝ (5*)	5,58%	5,74%	3,18%	3,21%	0,64%	0,72%
<i>Πηγή: Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδος και υπ' αριθ. πρωτ. 2378/1.4.2019 επιστολή της Γνωστοποιούσας (αρ. δωματίων και αρ. κλινών)</i>						

121. Ομοίως, όπως αναφέρθηκε και παραπάνω¹⁹⁴, τα μερίδια των μερών επηρεάζονται μόνον υπό τον ευρύτερο δυνατό γεωγραφικό προσδιορισμό, δηλαδή της ελληνικής επικράτειας, καθώς το κοινό

¹⁹⁴ Βλ. ανωτέρω υπό παρ. 115.

τους μερίδιο φτάνει αθροιστικά στο 0,64% (λαμβάνοντας υπόψη τον αριθμό δωματίων) και στο 0,72% (με βάση τον αριθμό των κλινών).

122. Σύμφωνα με τα ανωτέρω στοιχεία, είτε θεωρηθεί ότι τα συμμετέχοντα μέρη δραστηριοποιούνται στη σχετική αγορά υπηρεσιών ξενοδοχείων τεσσάρων (4*) και πέντε (5*) αστέρων, είτε στη σχετική αγορά των πέντε αστέρων (5*), το συνολικό τους μερίδιο για τον Απρίλιο 2018, υπολογιζόμενο βάσει δωματίων και κλινών στο σύνολο της ελληνικής επικράτειας, στην Αττική και στενά τοπικά, στο κέντρο της Αθήνας, δεν υπερβαίνει το 15%.
123. Τα ως άνω στοιχεία συμβαδίζουν με τη δήλωση της Γνωστοποιούσας ότι «[η] TEMES δραστηριοποιείται στην σχετική αγορά (ξενοδοχεία τεσσάρων (4) και πέντε (5) αστέρων στην Ελλάδα-Μεσσηνία), με χαμηλό όμως μερίδιο αγοράς[...] η TEMES είναι επίσης επί του παρόντος μέτοχος με ποσοστό συμμετοχής 50% στο μετοχικό κεφάλαιο της Ιονικής, ιδιοκτήτριας του Ξενοδοχείου Hilton, με επίσης πολύ χαμηλό μερίδιο αγοράς»¹⁹⁵. Συγκεκριμένα, «[το] μερίδιο αγοράς της TEMES στην σχετική αγορά υπηρεσιών είναι ούτως ή άλλως ιδιαίτερα χαμηλό και δεν θα αυξηθεί αισθητά ακόμη και μετά την απόκτηση του πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της Ιονικής (51%) της οποίας το μερίδιο στην σχετική αγορά υπηρεσιών είναι επίσης χαμηλό»¹⁹⁶. Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τη Γνωστοποίηση «[η] σχετική αγορά των ξενοδοχείων τεσσάρων (4*) και πέντε (5*) αστέρων στην Ελλάδα, άλλως επικουρικός στο κέντρο της Αθήνας, άλλως επικουρικότερα στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής είναι μια αγορά εξαιρετικά ελεύθερη και δυναμική, στην οποία δραστηριοποιούνται επί του παρόντος πλήθος ξενοδοχειακών επιχειρήσεων με ισχυρή παρουσία οι οποίες λειτουργούν ίδιας κατηγορίας ξενοδοχεία υπό επαρκείς συνθήκες ανταγωνισμού και χωρίς τάση συγκέντρωσης, αλλά με συνεχή είσοδο νέων ανταγωνιστών και διαρκή προσέλκυση επενδύσεων από την Ελλάδα και το εξωτερικό, δεδομένης της εν γένει ανοδικής πορείας του τουρισμού στην Ελλάδα. Ειδικότερα, η γεωμετρική αύξηση των τουριστών στην πρωτεύουσα κατά το διάστημα 2016-2018 έχει ως αποτέλεσμα να ανοίγουν συνεχώς νέα πολυτελή ξενοδοχεία παγκοσμίου επιπέδου στα περίξ του ιστορικού κέντρου της Αθήνας, αλλά και στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής. Ειδικότερα, μόνο κατά το διάστημα 2017-2019 έχουν ανοίξει στην Αθήνα και στην ευρύτερη περιοχή της Αττικής πάνω από δέκα (10) νέα ξενοδοχεία τεσσάρων (4*) και πέντε (5*) αστέρων, ενώ μέχρι το τέλος του έτους αλλά και από το νέο έτος αναμένεται να ανοίξουν και άλλα [...]. Παράλληλα, το διεθνές επενδυτικό ενδιαφέρον για νέες ξενοδοχειακές μονάδες παραμένει αμείωτο και η Αθήνα εξελίσσεται σε έναν από τους δημοφιλέστερους τουριστικούς προορισμούς παγκοσμίως»¹⁹⁷.
124. Στην ίδια κατεύθυνση κινείται και η Κλαδική Μελέτη της ICAP (Οκτώβριος 2016)¹⁹⁸, σύμφωνα με την οποία οι συνθήκες της εγχώριας αγοράς παροχής ξενοδοχειακών υπηρεσιών χαρακτηρίζονται ως άκρως ανταγωνιστικές¹⁹⁹ δεδομένης της πληθώρας καταλυμάτων που λειτουργούν στην Ελλάδα,

¹⁹⁵ Βλ. σελ. 20 της Γνωστοποίησης.

¹⁹⁶ Βλ. σελ. 25 της Γνωστοποίησης.

¹⁹⁷ Βλ. σελ. 30 της Γνωστοποίησης.

¹⁹⁸ Βλ. σελ. 30 της Γνωστοποίησης και σελ. 130-132 της Κλαδικής Μελέτης της ICAP «Ξενοδοχειακές Επιχειρήσεις» (Σχ. 32).

¹⁹⁹ Σημειώνεται ότι οι τρεις ανώτερες κατηγορίες της κλαδικής μελέτης αναφέρονται στο προηγούμενο σύστημα κατηγοριοποίησης, ήτοι στις κατηγορίες Lux, Α' Κατηγορία και Β' Κατηγορία. Από την αξιολόγηση ωστόσο των στοιχείων του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος κατά τη χρονική περίοδο που πραγματοποιήθηκε η αλλαγή του τρόπου αποτύπωσης των στατιστικών στοιχείων (2003-2004) εκτιμάται ότι υφίσταται σε σημαντικό βαθμό αντιστοιχία της Κατηγορίας Lux με την Κατηγορία 5 αστέρων, της Α' Κατηγορίας με την Κατηγορία 4 αστέρων,

της μείωσης του εσωτερικού τουρισμού που έχει παρατηρηθεί τα τελευταία χρόνια λόγω της οικονομικής κατάστασης της χώρας, αλλά και του ανταγωνισμού από γειτονικές χώρες²⁰⁰. Αρκετές ξενοδοχειακές επιχειρήσεις προσπαθούν να ενισχύσουν ή ακόμα και να διατηρήσουν το μερίδιό τους και να αυξήσουν τα έσοδά τους μέσω της συνεχούς βελτίωσης των προσφερόμενων υπηρεσιών. Παράλληλα, ο ανταγωνισμός εμφανίζει ένταση και σε τοπικό επίπεδο λόγω της συγκέντρωσης πολλών κλινών σε συγκεκριμένες γεωγραφικές (κυρίως τουριστικές) περιοχές της χώρας. Επίσης, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ) του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος²⁰¹ από το 2000 καταγράφεται σταθερή αναβάθμιση του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας με χαρακτηριστικό παράδειγμα τα ξενοδοχεία 5* από μόλις 5,8% του συνολικού δυναμικού το 2000 να αποτελούν πλέον, το 19,5% το 2018.

125. Σύμφωνα με τα στοιχεία του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος²⁰² το συνολικό ξενοδοχειακό δυναμικό της χώρας (ως προς τον αριθμό των δωματίων²⁰³) εμφανίζει σχετική σταθερότητα με μικρές αυξήσεις που κυμαίνονται διαχρονικά (2013-2018) κάτω του 2% με εξαίρεση το 2018 όπου παρουσιάζεται αύξηση της τάξης του 2,86%²⁰⁴. Ειδικότερα, αναφορικά με τις νέες ξενοδοχειακές μονάδες, κατά το πρόσφατο χρονικό διάστημα²⁰⁵, το 70% αυτών ανήκει στην κατηγορία 5* και 4* αστέρων²⁰⁶. Αντίστοιχη σταθερότητα εμφανίζεται και στην Περιφέρεια Αττικής αλλά και στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών όπου η ετήσια μεταβολή είναι ακόμα μικρότερη (τόσο ως προς τον αριθμό δωματίων, όσο και κλινών), και σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει οριακή μείωση των εν λόγω μεγεθών, με εξαίρεση το 2018, έτος κατά το οποίο το ποσοστό μεταβολής εμφανίζεται υψηλότερο²⁰⁷. Συναφώς οι υψηλές κατηγορίες των ξενοδοχείων 4* και 5* εμφανίζουν από κοινού τουλάχιστον κατά την τελευταία τριετία αύξηση, η οποία είναι ωστόσο υψηλότερη σε σύγκριση με την αντίστοιχη ποσοστιαία μεταβολή που παρουσιάζει κατά τα ανωτέρω το συνολικό ξενοδοχειακό

της Β' Κατηγορίας με την Κατηγορία 3 αστέρων (κ.ο.κ). Βλ. υποσημείωση 95 Απόφαση ΕΑ 661/2018 (ΦΕΚ 5052/Β/13.11.2018).

²⁰⁰ Επί παραδείγματι, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ινστιτούτου Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων (ΙΤΕΠ) του Ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου Ελλάδος το 2017 η Τουρκία κατέγραψε αύξηση κατά 23% του τουρισμού της έναντι της μείωσης κατά 25% το 2016 (βλ. σχετικά:

http://www.grhotels.gr/GR/BussinessInfo/News/Lists/List/Attachments/668/Greek%20tourism2017_ITEP.pdf).

Για το 2018 οι αφίξεις αλλοδαπών τουριστών στην Τουρκία παρουσίασε μεταβολή 21,8%. (βλ. σχετικά: http://www.grhotels.gr/GR/BussinessInfo/News/Lists/List/Attachments/698/Hotel-Performance_Presentation_2018_Final.pdf).

²⁰¹ Βλ. σχετικά: http://www.grhotels.gr/GR/BussinessInfo/News/Lists/List/Attachments/698/Hotel-Performance_Presentation_2018_Final.pdf

²⁰² Βάσει στατιστικών στοιχείων διαθέσιμων στην ιστοσελίδα του ΞΕΕ (Αρχική Σελίδα, Επιχειρηματική Ενημέρωση, Στατιστικά). Αναλυτικά για τη διαχρονική εξέλιξη του ξενοδοχειακού δυναμικού (δωμάτια και κλίνες) στην Ελλάδα, στην Περιφέρεια Αττικής και στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών την περίοδο 2013-2018.

²⁰³ Παρόμοια εικόνα παρουσιάζεται και ως προς τον αριθμό κλινών.

²⁰⁴ Παρόμοια εικόνα παρουσιάζουν και τα ποσοστά μεταβολής σε κλίνες, καθώς κυμαίνονται κάτω του 2% με εξαίρεση τα έτη 2017 και 2018, έτη κατά τα οποία το ποσοστό μεταβολής ήταν υψηλότερο φτάνοντας το 2,22% και 3,69%, αντίστοιχα.

²⁰⁵ Πρόκειται για το χρονικό διάστημα 201-2017. Βλ. σχετικά στην ιστοσελίδα του ΞΕΕ παρουσίαση με θέμα «Εξελίξεις στα Βασικά Μεγέθη της Ελληνικής Ξενοδοχίας» (σελ. 12): http://www.grhotels.gr/GR/BussinessInfo/News/Lists/List/Attachments/668/Greek%20tourism2017_ITEP.pdf

²⁰⁶ Συγκεκριμένα, το 49,4% αφορά στα 5* ξενοδοχεία και το 20,6% τα 4*.

²⁰⁷ Συγκεκριμένα, υπήρξε αύξηση 3,67% στον αριθμό των δωματίων και 4,91% στον αριθμό των κλινών στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών.

δυναμικό της χώρας (άνω του 3%²⁰⁸ κατά το 2015-2016 και άνω του 6%²⁰⁹ κατά το 2017-2018 σε σχέση με τα αντίστοιχα προηγούμενα έτη). Η εικόνα στην Περιφέρεια Αττικής αλλά και στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών εμφανίζεται διαφοροποιημένη με χαμηλότερα ποσοστά αύξησης²¹⁰. Ειδικότερα οι κατηγορίες 4* και 5* εμφανίζουν από κοινού αύξηση της τάξης περίπου του 3%-5,5% κατά τα έτη 2016-2018 στην Περιφέρεια Αττικής (ελαφρά χαμηλότερη σε σχέση με την αντίστοιχη αύξηση που παρατηρείται στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών)²¹¹.

Α.5 ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗΣ

126. Κατά το άρθρο 8 παρ. 1 του Ν. 3959/2011, όπως ισχύει, «*Η Επιτροπή Ανταγωνισμού εξετάζει τη γνωστοποιούμενη συγκέντρωση μόλις υποβληθεί η σχετική γνωστοποίηση*». Ουσιαστικό κριτήριο ελέγχου των συγκεντρώσεων αποτελεί, κατά το άρθρο 7 παρ. 1 του ν. 3959/2011, ο σημαντικός ή μη περιορισμός του ανταγωνισμού ως αποτέλεσμα της υπό κρίση συγκέντρωσης στην εθνική αγορά ή σε ένα σημαντικό τμήμα της, και ιδίως με την δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης²¹². Κατά την παρ. 3 του άρθρου 8 παρ. 1 του ν. 3959/2011: «*Αν διαπιστωθεί ότι η γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, παρ' ότι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 6, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στις επί μέρους αγορές στις οποίες αφορά, η Επιτροπή Ανταγωνισμού, με απόφασή της που εκδίδεται μέσα σε ένα μήνα από τη γνωστοποίηση, εγκρίνει τη συγκέντρωση*».
127. Στην υπό κρίση συγκέντρωση τα Μέρη δραστηριοποιούνται στην ίδια σχετική αγορά προϊόντων, συνεπώς η παρούσα συνιστά οριζόντια συγκέντρωση²¹³.
128. Στην υπό κρίση συγκέντρωση, στη σχετική προϊόντική αγορά παροχής ξενοδοχειακών υπηρεσιών από ξενοδοχεία 5* αστέρων, βάσει κλινών, το συνολικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων δεν υπερβαίνει το 12,45%, εφόσον η αγορά οριστεί στενά (Κεντρικός Τομέας Αθηνών), ενώ σε επίπεδο Περιφέρειας Αττικής αγγίζει το 7,99% και σε επίπεδο ελληνικής επικράτειας το 1,68%²¹⁴. Στην ίδια σχετική αγορά βάσει δωματίων, το συνολικό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών επιχειρήσεων δεν υπερβαίνει το 12,26%, εφόσον η αγορά οριστεί στενά (Κεντρικός Τομέας Αθηνών), ενώ σε επίπεδο Περιφέρειας Αττικής αγγίζει το 7,89% και σε επίπεδο ελληνικής

²⁰⁸ Ως προς τις επιμέρους κατηγορίες, περί το 1,5%-2% για τα ξενοδοχεία 4* και περί το 6,5% για τα ξενοδοχεία 5*.

²⁰⁹ Ως προς τις επιμέρους κατηγορίες, περί το 3%-9% για τα ξενοδοχεία 4* και περί το 11% για τα ξενοδοχεία 5*.

²¹⁰ Με εξαίρεση το 2014, έτος κατά το οποίο υπήρξε οριακή μείωση τόσο στον αριθμό των δωματίων όσο και των κλινών στα ξενοδοχεία 4* και 5* στην Περιφέρεια Αττικής και στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών.

²¹¹ Με εξαίρεση το έτος 2017, όπου οι αυξήσεις που παρατηρούνται στον Κεντρικό Τομέα Αθηνών είναι ελαφρώς χαμηλότερες από τις αντίστοιχες της Περιφέρειας Αττικής.

²¹² Βλ. Κατευθυντήριες Γραμμές για την Αξιολόγηση των Οριζόντιων Συγκεντρώσεων (εφεξής «Κατευθυντήριες για οριζόντιες»), ΕΕ 2004, C 31/3, παρ. 2: «*Η Επιτροπή πρέπει να λαμβάνει υπόψη κάθε σημαντική παρακώλυση του αποτελεσματικού ανταγωνισμού που ενδέχεται να προκληθεί από τη συγκέντρωση. Η δημιουργία ή ενίσχυση δεσπόζουσας θέσης αποτελεί την κυριότερη μορφή αυτού του περιορισμού του ανταγωνισμού*».

²¹³ Βλ. Κατευθυντήριες για οριζόντιες, ό.π., παρ. 5: «*Σκοπός της παρούσας ανακοίνωσης είναι να παρασχεθούν οδηγίες σχετικά με τον τρόπο με τον οποίο η Επιτροπή αξιολογεί τις συγκεντρώσεις, εφόσον οι συμμετέχουσες επιχειρήσεις αποτελούν πραγματικούς ή δυνητικούς ανταγωνιστές στην ίδια σχετική αγορά. Στην ανακοίνωση οι εν λόγω συγκεντρώσεις θα αναφέρονται ως «οριζόντιες συγκεντρώσεις*».

²¹⁴ Βλ. αναλυτική παράθεση μεριδίων ανωτέρω υπό παρ. 118.

επικράτειας το 1,53%²¹⁵. Συνεπώς, η σχετική αγορά υπηρεσιών αξιολογείται ως μη επηρεαζόμενη αγορά²¹⁶ και δεν αναμένεται η υπό κρίση πράξη να παρακωλύσει τον αποτελεσματικό ανταγωνισμό. Στο ίδιο συμπέρασμα καταλήγει και η αξιολόγηση κατά τον υπολογισμό των μεριδίων βάσει κλινών και των μεριδίων στην ευρύτερη αγορά 5* και 4* αστερών, όπου τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών διαμορφώνονται σε ακόμα χαμηλότερα επίπεδα²¹⁷.

129. Ως εκ τούτου, η σχετική αγορά, υπό όποια οριοθέτηση αυτής, δεν συνιστά επηρεαζόμενη αγορά, δεδομένου ότι τα μερίδια αγοράς των συμμετεχουσών κυμαίνονται αθροιστικά κάτω του 15%, υπό όποια οριοθέτηση της γεωγραφικής αγοράς (Κεντρικός Τομέας Αθηνών, Περιφέρεια Αττικής, ελληνική επικράτεια). Ως εκ τούτου, η υπό κρίση συγκέντρωση δεν θα επιφέρει σημαντικές αλλαγές στη δομή της υπό εξέταση αγοράς και κατά συνέπεια δεν θα επηρεάσει το επίπεδο ανταγωνισμού, καθώς δεν θα υπάρξει ουδεμία (ουσιαστική) μεταβολή των μεριδίων.
130. Εκ του περισσού και για την πληρότητα της παρούσας, σημειώνονται τα ακόλουθα: Ως προς την αξιολόγηση της μη συντονισμένης συμπεριφοράς, το μικρό μερίδιο αγοράς των συμμετεχουσών οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η υπό εξέταση συγκέντρωση δεν μπορεί να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση ισχύος στη σχετική αγορά²¹⁸. Επίσης, παρατηρείται ότι οι πελάτες των συμμετεχουσών δεν θα αντιμετωπίσουν δυσκολίες στην εξεύρεση άλλων προμηθευτών, καθώς η αγορά είναι σε υψηλό βαθμό κατακερματισμένη και δραστηριοποιείται σημαντικός βαθμός εναλλακτικών προμηθευτών²¹⁹. Επιπροσθέτως, εκτιμάται ότι η νέα οντότητα δεν θα είναι σε θέση να δυσχεράνει την επέκταση των δραστηριοτήτων μικρότερων εταιριών και δυνητικών ανταγωνιστών²²⁰, ειδικά λαμβάνοντας υπόψη το γεγονός ότι κατά το πρόσφατο χρονικό διάστημα το 70% των νέων ξενοδοχειακών μονάδων ανήκει στην κατηγορία 5* και 4* αστερών, ενώ οι ξενοδοχειακές επιχειρήσεις υψηλότερων κατηγοριών (ξενοδοχεία 5* και 4* αστερών) παρουσιάζουν ρυθμό ανάπτυξης, ο οποίος είναι ανώτερος σε σχέση με το συνολικό ξενοδοχειακό δυναμικό (1* - 5*), κατά την τελευταία τριετία²²¹. Τέλος, σε μια αγορά, όπως η υπό εξέταση σχετική αγορά, με ιδιαίτερα χαμηλό βαθμό συγκέντρωσης, η υπό εξέταση πράξη δεν φαίνεται να μπορεί να καταργήσει κάποιο σημαντικό παράγοντα ανταγωνισμού²²². Συνεπώς, αξιολογείται ότι ο πραγματικός και δυνητικός ανταγωνισμός είναι αισθητός και μάλιστα σημαντικός, καθώς ασκούνται σημαντικές ανταγωνιστικές πιέσεις από τη δραστηριοποίηση των λοιπών ανταγωνιστών και οι προμηθευτές και οι καταναλωτές προκύπτει ότι έχουν εναλλακτικές δυνατότητες επιλογής με αποτέλεσμα να εκτιμάται ότι δεν εγείρονται περαιτέρω προβληματισμοί υπό το πρίσμα του δικαίου του ανταγωνισμού, ως προς την αξιολόγηση της μη συντονισμένης συμπεριφοράς.
131. Ως προς την αξιολόγηση τυχόν συντονισμένης συμπεριφοράς (λ.χ. συμφωνία όρων συντονισμού, παρακολούθηση παρεκκλίσεων, αποτρεπτικοί μηχανισμοί, κλπ)²²³, δεν προκύπτουν στοιχεία που να

²¹⁵ Βλ. αναλυτική παράθεση μεριδίων ανωτέρω υπό παρ. 118.

²¹⁶ Για τον ορισμό της επηρεαζόμενης αγοράς, βλ ανωτέρω Ενότ. Δ.3.

²¹⁷ Βλ. ανωτέρω υπό παρ. 120.

²¹⁸ Κατευθυντήριες για οριζόντιες, ό.π, παρ. 27.

²¹⁹ Βλ. ανωτέρω υπό παρ. 124, με περαιτέρω παραπομπή σε μελέτη ICAP. Βλ. επίσης Κατευθυντήριες για οριζόντιες, ό.π., παρ. 31.

²²⁰ Βλ. Κατευθυντήριες για οριζόντιες, ό.π, παρ. 36.

²²¹ Βλ. ανωτέρω υπό παρ. 125.

²²² Βλ. Κατευθυντήριες για οριζόντιες, ό.π, παρ. 37-38.

²²³ Ό.π, παρ. 39 επ.

παραπέμπουν στην πιθανότητα ανάπτυξης κινήτρου και δυνατότητας υιοθέτησης συντονισμένων πρακτικών, με αποτέλεσμα να εκτιμάται ότι δεν εγείρονται περαιτέρω προβληματισμοί υπό το πρίσμα του δικαίου του ανταγωνισμού²²⁴.

132. Λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω στοιχείων, εκτιμάται ότι οι συνθήκες ανταγωνισμού στον εν λόγω κλάδο δεν θα μεταβληθούν σημαντικά ως αποτέλεσμα της συναλλαγής και η εξεταζόμενη συγκέντρωση δεν αναμένεται να επηρεάσει αισθητά τον ανταγωνισμό ή να δημιουργήσει σημαντικό περιορισμό του.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού σε Τμήμα το οποίο συγκροτήθηκε με την από 12.04.2019 κλήρωση (αριθ. συνεδρ. 35), ομόφωνα εγκρίνει την από 14.3.2019 (αρ. πρωτ. 1950) γνωστοποιηθείσα συγκέντρωση, για την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου της εταιρίας με την επωνυμία «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ Α.Ε.» επί της εταιρίας με την επωνυμία «ΙΟΝΙΚΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε.», κατ' εφαρμογή του άρθρου 8 παρ. 3 του Ν. 3959/2011, δεδομένου ότι η εν λόγω συγκέντρωση, καίτοι εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 1 του άρθρου 6 του Ν. 3959/2011, δεν προκαλεί σοβαρές αμφιβολίες ως προς το συμβατό αυτής με τις απαιτήσεις λειτουργίας του ανταγωνισμού στην επιμέρους αγορά στην οποία αφορά.

Η απόφαση εκδόθηκε την **6η Μαΐου 2019**.

Η απόφαση να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 27 παρ. 1 του ν. 3959/2011.

Ο Συντάκτης της Απόφασης

Η Πρόεδρος

Νικόλαος Ζευγώλης

Βασιλική Θάνου-Χριστοφίλου

Η Γραμματέας

Ηλιάνα Κούτρα

²²⁴ Βλ. και ΕΑ 633/2016, παρ. 20 και νομολογία στην οποία παραπέμπει.